Хуш келибсиз, болгар қардошлар!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 йил чиқиши
№ 176 (3404).

9 сентябрь
ЖУМА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БУГУН ТОШКЕНТДА БОЛГАРИЯ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ ОЧИЛАДИ.

СОЦИАЛИСТИК БОЛГАРИЯ ЭЛИДАН КЕЛГАН АЗИЗ МЕҲМОНЛАРГА ОТАШИН САЛОМ!

ЎРТОҚ АНДРЕЙ ПАВЛОВИЧ КИРИЛЕНКОГА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниқли арбоби бўлган Сизни олтмиш ёшга тўлган кунингизда қизғин табриклайдилар.

Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва совет халқи бахт-саодати йўлида, мамлакатимизда коммунизм тантанаси йўлида бундан буён ҳам самарали ишлашингизни тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УРТОҚ А. П. КИРИЛЕНКОГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТУҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ А. П. Кириленконинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунининг олтмиш йиллиги муносабати билан ўртоқ Андрей Павлович КИРИЛЕНКОГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ унвони берилсин, ЛЕНИН ордени ҳамда «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1966 йил 7 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОНГА МАРҲАБО!

Ўзбеклар диёри азиз меҳмонлар — Ўзбекистонда ўтказиладиган Болгария маданияти декадасининг қатнашчиларини қуёшнинг заррин нурларида хилма хил гуллар, халқ қўшиқлари, табассум билан кутиб олди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов, Тошкент область партия комитетининг секретари Х. Р. Мусаҳонова, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Р. К. Шонеъматов, Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг раиси Х. С. Шукурова, Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Р. Раҳимбобоева, Республика Министрлар Совети давлат комитетларининг раислари З. И. Ёсенбоев, А. П. Қаюмов, У. Ё. Иброҳимов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Х. А. Асомов, Ўзбекистон ижодий ташкилотларининг раҳбарлари К. Яшин, О. Хўжаев, А. Жабборов, Л. Файзиев, маданият, санъат, фан арбоблари, жамоатчилик вакиллари, матбуот ходимлари меҳмонларни кутиб оладилар.

Болгария маданияти арбоблари делегациясига болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси, Болгария Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Цола Драгойчева бошчилик қилмоқда. Делегация составида Болгария маданият ва санъат комитети раисининг ўринбосари Димитр Райков, бадиий академия ўқитувчиси профессор Мара Василева Цончева, Болгарияда хизмат кўрсатган маданият арбоби, Тинчликни ҳимоя қилиш София шаҳар комитети раисининг ўринбосари ёзувчи Крум Младенов Вилков, Болгария Фанлар академияси ҳузуридаги тарих институтининг директори, Димитров мукофотининг лауреати профессор Христо Ангилов Христов, Болгария радиоси ва телевидениесининг бош директори Крум Василев Начев, болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг аъзоси Мария Стефанова Темнялова, болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг масъул ходими Виолета Кузманова Куневалар бор.

Келган меҳмонлар орасида Болгария Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артист, София халқ операсининг солисти Рада Петрова Гаева, Болгария Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артист, Димитров мукофотининг лауреати Николай Димитров Здравков, София халқ операсининг солисти, опера ёш ашулачилари иккинчи Халқаро конкурсининг лауреати Евелина Георгиева Стоицева ва қардош Болгариянинг бошқа маданият арбоблари, болгар журналистлари бор.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов азиз меҳмонларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан қизғин табриклайди. Р. Н. Нишонов Болгария маданияти билан учрашув Ўзбекистон халқига нақадар катта қувонч бағишлаши ҳақида гапиради.

— Ҳали яқиндагина Ўзбекистон маданияти, дейди Р. Н. Нишонов, болгарлар диёрида меҳмон бўлган эди. Республикамиз вакиллари экономика, маданият, фанни ривожлантиришда болгар халқи эришган жуда катта муваффақиятларни ўз кўзлари билан кўрдилар. Самимий учрашувлар, кўрсатилган илтифот ҳали-ҳали уларнинг ёдида. Бугун биз болгар дўстлар, сизларга: чин кўнгилдан «Хуш келибсиз азиз меҳмонлар» деймиз.

Делегация бошлиғи Цола Драгойчева дўстона кутиб олганимиз учун самимий ташаккур билдиради. У, айтадики, декаданинг барча қатнашчилари ўз мамлакати эришган муваффақиятлар тўғрисида Ўзбекистон меҳнаткашларига гапириб беришдан, ўзбек халқи қўлга киритган ютуқлар билан танишганликларидан ғоят хурсанддирлар. Цола Драгойчева қардош республика меҳнаткашлари Болгария Коммунистик партияси, Халқ мажлиси президиуми ва болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг қизғин саломини топширади. (ЎзТАГ).

Суратда меҳмонлар Ташкент аэропортида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

САМИМИЙ ТИЛАКЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Косигин Болгария Халқ Республикасининг миллий байрами — озодлик куни муносабати билан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живковга, Болгария Халқ Республикаси Халқ Мажлиси Президиумининг Раиси Георгий Трайковга 8 сентябрда табрикнома йўлладилар.

МИЛЛИЙ БАЙРАМ ШАРАФИГА

МОСКВА

7 сентябрда Совет Армияси марказий уйининг қизил байроқли залида Москва жамоатчилиги вакилларининг Болгария Социалистик Революциясининг 22 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Йиғилиш президиумида Болгария Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Стоян Д. Каражов, яқиндагина пойтахтимизга келган Болгар-Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси, Болгария Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Цола Драгойчева, Болгар-Совет дўстлиги умумхалқ комитетининг делегацияси, Ўзбекистонда «Болгария маданияти декадаси»да қатнашиш учун бизнинг мамлакатимизга келган болгар дўстлар бор эдилар.

Меҳмонлар билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг Секретари М. А. Суслов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари К. Ф. Ильяшенко ва бошқалар ҳам бор эдилар.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари қардош болгар халқининг миллий байрами — озодлик кунини кенг нишонламоқдалар. Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 7 сентябрда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мажлислар залида бўлиб ўтган тантанали йиғилиши ана шу шонли воқеага бағишланди.

Тўпланганлар томонидан самимий кутиб олинган болгариялик меҳмон — Троян шаҳридаги музей директори, Петко Мирчев Сьйчевский нутқ сўзлади.

Йиғилиш Болгар — Совет дўстлиги умумхалқ комитети номига табрик телеграммаси юборди.

(ЎзТАГ).

БИЛДИРИШ

Ўзбекистонда Болгария маданияти декадасининг очилишига бағишланган тантанали кеча 1966 йил 9 сентябрь соат 19.00 да Санъат саройида бўлади.

ҲОСИЛ ПАХТАКОРНИ ЧОРЛАЯПТИ

Пахтазорларда ҳосилни териб олиш бошланди. Пахта терими Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларидаги колхозлар ва совхозлар учун энг муҳим ва масъулиятли, долзарб иш пайти. Совет кишиларининг тўхтовсиз ўсиб бораётган маиший талабларини қондириш пахтани муваффақиятли териб олишга кўп жиҳатдан боғлиқ. Пахта — мамлакатимизнинг катта миллий бойлиги. Пахта — миллион-миллион метр яхши газлама, саноат учун энг қимматли хом ашё демакдир. Мамлакатга кўп пахта керак. Пахтанинг ҳар йилги ўртача ялпи ҳосили беш йилликда 5,6—6 миллион тоннага етказилиши лозим.

Пахта етиштиришни кўпайтириш учун кураш пахтакорларнинг энг биринчи ватанпарварлик бурчи. Давлат уларнинг меҳнатига тўлиқ ҳақ тўлаяпти. «Колхозлар ва совхозларнинг пахта етиштиришни ва уни давлатга сотишни кўпайтиришдан моддий манфаатдорликларини ошириш тўғрисида» СССР Министрлар Советининг ўтган йил қабул қилган қарори «оқ олтин» етиштиришни янада кўпайтирмоқ, колхозлар ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамламоқ учун кенг истиқбол очиб берди.

Мамлакатимизда суғориладиган деҳқончиликни кенгайтиришнинг катта программаси амалга оширилмоқда. Суғориладиган майдонларнинг анча қисмига пахта экилмоқда. Озарбайжон ва Ўзбекистон ССРда суғориладиган ерлар қониқарсиз ҳолатда бўлганлиги КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида жиддий танқид қилинган эди. Бир қанча районларда, ҳатто жуда кўп маблағ ва одамларнинг меҳнати сарфланиб, суғориш учун тайёрлаб қўйилган ерлардан тежамли фойдаланилмаётганлиги Пленумда айтиб ўтилган эди. Маҳаллий партия органлари, қишлоқ хўжалик ходимлари шу танқиддан зарур хулосалар чиқариб олмоқдалар, суғориладиган деҳқончиликни яхшилаш чораларини кўрмоқдалар.

Пахтакорлар партия XXIII съездининг ва КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорларини бажариб, шу йилнинг ўзидаёқ пахта етиштиришни анча кўпайтирмоқ учун бир талай куч ва ғайрат сарфладилар. Давлат уларга катта ёрдам кўрсатди: Колхозлар ва совхозлар кўпгина янги машиналар ва иш қуроллари, минерал ўғитлар ва заҳарли химикатлар олдилар, суғориладиган майдонларни анча кенгайтиришга муваффақ бўлдилар. Бу тадбирларнинг ҳаммаси ўзининг ажойиб самараларини берди: Пахта хирмони яхши бўлади, деб умид қилинмоқда.

Пахта терими пахтакор меҳнатини поёнига етказади, унинг бутун йил бўйи қилган ишларини якунлаб беради. Ҳосилни нобуд қилмай териб олмоқ ва жуда кўп миқдордаги пахта ҳосилини тайёрлов пунктларига топширмоқ учун тер тўкиб меҳнат қилиниши керак. Пахта далаларининг ходимлари ўз зиммаларига катта мажбуриятлар олганлар. Масалан, Ўзбекистон меҳнаткашлари Ватанга 3 миллион 750 минг тонна, Тожикистон меҳнаткашлари 570 минг тонна, Туркманистон меҳнаткашлари 500 минг тонна, Озарбайжон меҳнаткашлари 325 минг тонна пахта беришга қарор қилганлар.

Шу кунларда пахтазорларда ҳосилни муваффақиятли териб олиш учун бошланган мусобақа қизиб бормоқда. Мамлакатда етиштирилаётган пахтанинг учдан икки қисмини бераётган асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистонда кўпгина қимматли ташаббуслар вужудга келмоқда. Республикада ҳамма нарса: олимнинг фикри-зикри ва механизаторнинг маҳорати, сувчининг меҳнати ва партия раҳбарининг ташкилотчилик таланти пахта етиштиришни кўпайтиришга бўйсундирилган. Сирдарё областининг механизаторлари ҳосилнинг 60 процентини машиналарда териб олишга ва пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан олдин бажаришга қарор қилдилар. Ўзбекистон Компартиясининг Марказий Комитети бу ташаббусни маъқуллаб, механик-ҳайдовчиларнинг оммавий мусобақасини авж олдириб юборишни маҳаллий партия ташкилотларининг, барча қишлоқ коммунистларининг зиммасига юклади. Республикада ҳаммаси бўлиб, бир миллион 175 минг тонна пахтани машиналарда териб олиш мўлжаллаб қўйилди.

Тожикистоннинг илғор механизаторлари яхши ташаббус кўрсатдилар. Бу илғор механизаторлар республиканинг барча механик ҳайдовчиларига мурожаат қилиб, уларни далалардаги ишни бир мавсумда ҳар бир агрегат билан камида юз тонна пахта теришни таъминлайдиган қилиб ташкил этишга чақирдилар. Сафар Давлатов, Исмат Шарипов, Шоназар Холиқов, Чилла Додоров ва бошқа донгдор пахтакорлар ҳар бир терим машинасида 200—250 тонна пахта териш мажбуриятини олдилар. Бу ташаббус қўллаб-қувватланиши ҳамда Ўрта Осиё ва Закавказьедаги бошқа республикаларга ёйилиши лозим.

Пахта ҳосилининг тақдири техникадан моҳирлик билан фойдаланишга кўп жиҳатдан боғлиқ. Терим бошланган кунданоқ, ҳамма механизмларни ишга туширишнинг аҳамияти жуда катта. Терим машиналарини, тўкилиб қолган пахталарни йиғиштириб оладиган машиналарни, кўрак чувиш машиналарини, трактор прицепларини, пахта сушилкаларини тахт қилиб қўйиш ишларини сира кечиктирмай поёнига етказиш керак. Аммо бир қанча районларда бу иш кечикиб қолмоқда. Масалан, Туркманистоннинг Байрамали районида 47 агрегатдан 33 таси ремонтга муҳтож. Фороб ва Чоржўй районларида машиналарнинг ярмиси ҳали ҳам ишга тахт қилиб қўйилгани йўқ. Пахта териш машиналарини, сушилкаларни ва транспорт воситаларини ремонтдан чиқаришда Қашқадарё ва Бухоро областларидаги, Қорақалпоғистон АССРдаги кўпгина хўжаликлар орқада қолмоқда. Аммо вақт жуда зиқ бўлиб қолди!

Техникани тахт қилиб қўйиш билан бир қаторда пахтаси машиналарда териб олинадиган далаларни ҳам пухта тайёрлаб қўйиш керак. Бунинг учун пахтазорларни бегона ўтлардан тозалаб қўйиш, ғўза баргларини кимёвий дорилар билан тўктириб юбориш — дефолиация қилиш керак. Агрономларнинг ва хўжалик раҳбарларининг бурчи шуки, улар пахтазорларнинг терим бошлангунча намунали ҳолга келтирилишини таъминлайдиган қилиб, ишни ташкил этишлари лозим.

Терим бошланган кунданоқ пахтанинг нобуд бўлишига қарши кескин кураш олиб бориш керак. Пахта далаларидан то уни қабул қилиб оладиган пунктга боргунча бутун йўлда нобудгарчиликка сира йўл қўймайдиган қатъий чоралар кўрилиши лозим. Бу ишни бажаришда пахта тайёрлаш ташкилотлари ходимларининг зиммасига алоҳида масъулият юкланади. Улар пахтани тез ва узлуксиз териб олишни таъминлашлари, қабул қилиб олинаётган пахтанинг сифатига нисбатан талабчан бўлишлари мутлақо шарт.

Пахта териш оммавий тус олаётган ҳозирги пайтда колхозлар ва совхозларда катта ташкилотчилик ишларини олиб бориш: одамлар ва техникани жой-жойига қўйиб улардан тўғри фойдаланиш, пахтани териб олиш ва уни тайёрлаш пунктларига топшириш борасида ҳар бир бригадага конкрет топшириқларни белгилаб бериш зарур. Илғор хўжаликлардан ўрнак олиб, ҳамма жойда прогрессив технологияни қўлланиш — пахта теришни поток усулида уюштириш ва машиналардан группа-группа қилиб фойдаланиш методини қўлланиш мақсадга мувофиқдир. Ишни бундай ташкил этиш агрегатларга техника хизмати кўрсатишни осонлаштиради, пахтани ташишда транспортдан тўлиқ фойдаланишга имконият беради.

Пахта терими — долзарб иш пайти. Одамлар пахтазорларда эрта саҳардан то қош қорайгунча меҳнат қиладилар. Уларни ўз вақтида овқатлантириш тўғрисида ҳам, уларни янгиликлар билан хабардор қилиш тўғрисида ҳам, уларга маиший хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш колхоз ва совхоз раҳбарларининг, партия ташкилотларининг бурчи. Шу кунларда пахтазорларда, дала шийпонларида — хуллас деҳқонлар мана шундай қизғин пайтда меҳнат қилаётган жойларнинг ҳаммасида одамлар билан ишлаш қишлоқ коммунистлари, агитаторлар учун энг муҳим юмушдир. Коммунистлар пахтазорлардаги мусобақага бошчилик қилишлари, орқада қолаётганларга ёрдам кўрсатишлари, ҳар бир бригадада, ҳар бир хўжаликда терим суръатларини оширишга эришишлари лозим.

Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси ўз вақтида ва нобуд қилмай териб олиниши, аъло сифатли қилиб давлат омборларига топширилиши лозим.

(**«Правда»**нинг 8 сентябрдаги бош мақоласи).

КОРЕЯ ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

7 сентябрда чет эл мамлакатлари халқлари билан дўстлик Уйида Москва жамоатчилиги вакилларининг Корея Халқ Демократик Республикасининг ташкил этилганига 18 йил тўлишига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский, ишлаб чиқаришнинг илғорлари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари Президиумдан жой олишади. Шу ернинг ўзида КХДРнинг Совет Иттифоқидаги вақтли ишончли вакили Хо Ган, элчихонанинг ходимлари ҳам ҳозир бўлдилар.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет эллар билан маданий алоқа қилувчи комитет раисининг ўринбосари И. Н. Медведев доклад қилди.

(ТАСС).

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ЖАВЛОН УРМОҚДА

БЕКОБОД. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан телефон орқали олинди). «Победа» колхози аъзолари ўтган йилиёқ машина теримининг ҳузур-ҳаловатини татиб кўришган. Ўша йили 1000 тоннадан ортиқ пахта «зангори кема»лар бункеридан тўкилиб, йиғим-теримнинг қисқа муддатда тугалланишига эришилган эди. Эндиликда деҳқонлар машинага ихлос қўйиб қолишди. Улар йил бошидаёқ етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдамида териб олишга қарор қилган эдилар.

Мана бешинчи кундирки, колхознинг бир қатор комплекс механизациялашган звеноларида «зангори кема»лар жавлон ураяпти. Ғўза барглари сифатли тўкилган, ҳосилнинг 60—65 проценти очилган майдонларда машина терими жадал бораяпти. Дастлабки кунда 12 машина ишга тушган эди. Ҳозир уларнинг сони 15 тадан ошиб кетди. Ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган азамат механизаторлар кунига йиллик планнинг 3,5—4 проценти миқдорида пахта терилишини таъминламоқдалар. Колхоз бўйича шу кунгача йиллик план 11 процент бажарилди.

Гектаридан 35 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилган ўртоқ Қўшбоқ Эгамбердиев звеносида машина терими айниқса яхши йўлга қўйилган. Бу звено 15 сентябргача марраға етиш учун курашмоқда. Кунига 6—7 процентдан пахта тайёрлаётган звено аъзолари йиллик планнинг 50 процентини бажариб, довон ошдилар. Шу звено билан мусобақадош ўртоқ Омон Маманазаров звеносида ҳам машина терими туфайли кунига 4—5 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда. Звено бошлиқларидан Қўшбоқ Эгамбердиев, Омон Маманазаров, Қўшбоқ Абдувалиев ўртоқларнинг ўзлари ҳар куни хирмонга машиналари бункерларидан 4—5 тоннадан пахта тўкмоқдалар.

Эрта-индин колхоздаги 34 машинанинг ҳаммаси ишга тушади, терим суръатига яна суръат қўшилади.

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЧИРОЙИ ОЧИЛАВЕРСИН

Илгари хабар бериб ўтилганидек, Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда область партия комитетининг секретари **Х. Р. Мусахонова** «КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорлари муносабати билан қишлоқ маданиятини янада юксалтириш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

— Партиямизнинг XXIII съезди, — дейди ўртоқ Мусахонова, — коммунизм қурилишининг янги марраларини белгилаб берди. Съезд қишлоқ хўжалигини кескин юксалтириш биринчи даражали аҳамиятга эга эканлигини алоҳида қайд қилди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати янги беш йилликда шаҳар билан қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини бир-бирига яқинлаштириш, уларнинг моддий ва маданий эҳтиёжларини тўла қондириш юзасидан катта тадбирларни амалга оширишни кўзда тутади.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида қишлоқ хўжалиги ҳозирги замон янги техникаси билан тўла таъминланади. Қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш кучларининг ривожланиши фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг жорий қилиш имкониятини беради.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV пленумида қилинган доклад ва музокараларда қишлоқда республика партия ташкилоти томонидан меҳнаткашларнинг маданий турмушини ривожлантириш юзасидан қилинган ишлар атрофлича таҳлил қилинди. Пленумда КПСС XXIII съезди тарихий қарорларини бажариш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Кейинги йилларда Тошкент область партия ташкилоти Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленумида қишлоқ меҳнаткашларининг маданий-маиший турмуш даражасини кўтариш ва тарбиявий ишларни яхшилаш юзасидан белгилаган тадбирларини ҳаётга татбиқ қилиш соҳасида анчагина ишларни қилди.

Партия ташкилотларининг қишлоқ маданиятини юксалтириш юзасидан белгилаган тадбирларини амалга ошириш, ҳеч шубҳасиз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги катта вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига ёрдам бермоқда. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг бевосита ёрдами туфайли кейинги йилларда областимиз қишлоқ хўжалигини техника билан таъминлаш анча ўсди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши маданияти юксалди. Механизациянинг кенг жорий қилиниши, меҳнатни ташкил қилиш ва ҳақ тўлашнинг янги усуллари жорий қилиниши натижасида колхоз ва совхозларда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш бирмунча кўпайди, хўжаликларнинг иқтисодий аҳволи мустаҳкамланди.

Қишлоқ меҳнаткашларининг маданий турмуш даражасини ошириш юзасидан белгиланган тадбирларни бажаришда партия пропагандаси ва агитациянинг роли каттадир. Область партия ташкилотлари коммунистлар, партиясиз активларни марксизм-ленинизм билимлари билан қуроллантириш, уларнинг сиёсий ва маданий дунёқарашини ўстиришга катта аҳамият бермоқдалар. Фақат ўтган ўқув йилининг ўзидагина қишлоқларда 50 мингга яқин киши ўқитилди.

Қишлоқ меҳнаткашларининг умумий таълим ва маданий даражаси сезиларли даражада кўтарилди. Зиёлилар сафи анча ўсди.

Аҳоли яшайдиган пунктларни ободонлаштириш, янги посёлкалар барпо этиш, умумий таълим мактаблари, болалар, медицина, маданий оқартув муассасалари ва маиший объектлар тармоғини кенгайтириш юзасидан ҳам кўпгина ишлар қилинди. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейинги икки ярим йил ичида 422 минг квадрат метр турар-жой, мактаблар ва 26 минг ўқувчига мўлжалланган қўшимча мактаб бинолари, шу жумладан колхозларнинг маблағига қурилган 30 процентдан кўпроқ мактаб бинолари фойдаланишга топширилди. Шунингдек, мактабгача ёшда бўлган болалар муассасалари, касалхоналар, диспансерлар тармоғи кенгайди. 200 километр узунликда водопровод ва канализация тармоғи ўтказилди. Деярли 30 минг хонадон газлаштирилди ва 22 минг хонадон электрлаштирилди.

Маданий-оқартув муассасалари тармоғи ҳам ўсиб бормоқда. 1964 йилдан буён областда 25 клуб, 79 киноустановка ишга туширилди, 7 стадион, 8 бассейн қурилди, 122 та янги магазин очилди, 61 та ошхона, чойхона, кафе ишга туширилди.

Шуни айтиш керакки, жуда кўп партия ва совет ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари қишлоқ маданиятини комплекс юксалтириш соҳасида ташаббус кўрсатмоқдалар. Бу соҳада Оққўрғон район жамоатчилиги амалга ошираётган тадбирлар мақтовга лойиқдир. Бу ерда маҳаллий шароит имкониятлари ҳисобга олинган ҳолда белгиланган маданий-маиший қурилиш программаси узлуксиз бажариб борилмоқда. Район марказида маданият ва истироҳат боғи учун каттагина жой ажратилган. Яқинда бу ерда В. И. Ленинга ҳайкал қўйилди. 7000 метр узунликдаги йўл ва тротуарларга асфальт ётқизилди. 30 гектарлик боғ-роғга эга бўлган стадион қурилди. Янги автостанция ишга туширилди. Турар-жойлар қуриш, водопровод тармоқлари ўтказиш, газлаштириш ишлари қизғин давом этмоқда.

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози партия ташкилоти ва правлениесининг ташаббуси рағбатлантиришга ва оммалаштиришга арзийди. Бу колхозда айрим участкаларни ободонлаштириш учун умумий кураш қизитиб юборилган. Яқинда область партия комитетининг бюроси Бўка районидаги Ильич номли колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг колхозчиларнинг маданий турмушини ошириш ва аҳоли яшайдиган пунктларни ободонлаштириш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллади. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасида қилаётган ишлари ҳам ҳартарафлама ибратлидир. Бундай мисолларни бошқа колхоз ва совхозлардан ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Лекин партия ташкилотларининг қишлоқ маданиятини юксалтириш соҳасида қилаётган ишлари ҳали аҳолининг ўсиб бораётган талабига ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ривожланиш даражасига жавоб бермайди. Қишлоқда қурилиш ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ҳали катта камчиликлар бор.

Кўпгина районлар колхоз ва совхозларда турар-жой ва коммунал қурилиши суст ривожланмоқда. Бўка, Янгийўл ва бошқа баъзи районларда кўпгина аҳоли яшайдиган пунктлар обод қилинмасдан қолиб келмоқда.

Қишлоқ жойларида қурилиш ишлари кўп ҳолларда бош плансиз амалга оширилмоқда. Район ижроия комитетлари, посёлка ва қишлоқ Советлари қишлоқ қурилишини талаб қилинган даражада назорат қилиб бормаяптилар.

Айниқса Бўка, Калинин, Янгийўл районларида турар-жой қурилиши қониқарсиз олиб борилмоқда. «Облколхозстрой» тресты (ўртоқ Саакoв) қишлоқда қурилиш ишига ёмон раҳбарлик қилмоқда.

Қишлоқда капитал қурилиши суръати, қурилиш-монтаж ишларининг сифати ҳозирги талабларга жавоб бермайди. Қурилишни бошқаришнинг хўжалик усули ҳали ҳам ишлаб чиқаришга кенг жорий қилинмаган.

Бу камчиликлар шунинг учун рўй бермоқдаки, кўпгина партия ташкилотлари, район ижроия комитетлари, посёлка ва қишлоқ Советлари қишлоқдаги қурилиш ишларининг қандай бораётганлиги билан атрофлича қизиқмайдилар, қолоқликнинг сабабларини ўрганмайдилар. Камчиликларни тугатиш учун етарли таъсир чоралари кўрилмайди.

Кейинги йилларда қишлоқда маиший ва савдо хизмати кўрсатишни ташкил этиш бирмунча яхшиланди. Икки ярим йил мобайнида 15 комбинат, ателье, устахоналар ва бошқа маиший корхоналар, 132 магазин, 61 ошхона, чойхона, кафе очилди. Колхоз ва совхозлардаги аҳолига кўчма савдо хизмати кўрсатиш ҳаммага маъқул бўлмоқда. Ана шу мақсадлар учун савдо ташкилотларида 50 дан ортиқ автофургонлар ажратилган.

Бироқ қишлоқда савдо хизматини йўлга қўйишни яхшилаш соҳасида ҳали анчагина ишлар қилиниши лозим. Магазинларда кўпинча энг зарур товарлар топилмайди. Аҳолининг эҳтиёжлари ўрганиб борилмайди. Хизмат кўрсатиш маданияти паст. Матлубот кооперациясининг ходимлари ўз ишларини ҳозирги кунимизнинг талаблари даражасида ташкил этишлари лозим.

Айниқса Бекобод, Бўка районлари ва Орджоникидзе районининг Бўстонлиқ зонасида савдо хизматини ташкил қилиш соҳасида жиддий камчиликлар бор. Шуни унутмаслик керакки, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш бу шунчаки оддий масалалардан эмас. У муҳим сиёсий аҳамиятга эга бўлган вазифадир. Аҳолини саноат ва озиқ-овқат товарлари билан таъминлаш қанчалик яхши йўлга қўйилган бўлса, кишиларнинг кайфияти шунчалик яхши бўлади, демак унинг меҳнати унумли бўлади. Сиёсий активлиги ортиб боради. Бу партия, совет, хўжалик органларидан ишимизнинг ана шу соҳасига ниҳоятда эътибор билан қарашни талаб этади.

Қишлоқ аҳолисининг, айниқса ёшларнинг маданий турмушини кўтаришда совет мактабининг роли каттадир. Янги совет кишисининг дунёқараши худди шу мактабда шаклланади.

Ҳозирги пайтда қишлоқларимизда 632 та кундузги мактаб, тўртта мактаб-интернат. 193 та ишчи ва қишлоқ ёшлари мактаби бор бўлиб, уларда 200 минг ўқувчи таълим олмоқда. Қишлоқ болаларига таълим бериш ва уларни ўқитишдек олижаноб иш билан 11,5 минг ўқитувчи, шу жумладан ўрта ва олий маълумотга эга бўлган 9000 педагог шуғулланмоқда. Партия ва совет ташкилотларининг мактабларни тажрибали кадрлар. мутахассислар билан мустаҳкамлаш, мактабларнинг моддий-техника базасини яхшилаш тўғрисида қилаётган ғамхўрликлари яхши самара бермоқда.

Кейинги йилларда областда умумий таълим плани бажарилмоқда. Ўқув-тарбия ишларининг сифати яхшиланиб бораётир. Масалан, 1965—66 ўқув йилида қишлоқ мактабларидаги ўқувчиларнинг ўзлаштириши 96,8 процентни ташкил этди. Бир синфда иккинчи йили қолувчи ўқувчиларнинг сони шу давр ичида 1000 кишига камайди.

Лекин шу билан бирга халқ маорифи органлари ва мактабларнинг педагогик коллективлари ишида жиддий камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бу камчиликлар Ўзбекистон ССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган VIII сессияси да кўрсатиб ўтилган эди. Айниқса ўқув-тарбия ишларини йўлга қўйишда катта камчиликлар бор. Орджоникидзе, Оққўрғон ва Янгийўл районларидаги мактабларда бир синфда иккинчи йил қолувчилар сони анча кўп.

Бу камчиликларнинг энг муҳим сабабларидан бири шуки, ўқитувчи кадрлар билан ишлаш талабга жавоб бермайди. Кўпгина педагоглар ўзларининг маҳоратларини ва сиёсий-ғоявий дунёқарашларини яхшилашга эътибор бермайдилар. Бундай ўқитувчилар ўзидан маълумки, ўқувчиларда ўқишга, фан асосларини эгаллашга бўладиган ҳавасни кучайтира олмайдилар.

Докладчи халқ маорифи ва мактабларнинг педагогик коллективлари ишидаги камчиликларни танқид қилиш билан бирга, ота-оналарнинг ҳам ўз фарзандларининг яхши ўқиши ва таълим олиши учун жавобгар эканликларини уқтириб ўтди.

Халқ маорифи ишини яхшилаш учун энг биринчи навбатда умумий таълим планининг тўла бажарилишига эришиш лозим. Кейинги йилларда бу соҳада баъзи бир тадбирлар кўрилди. Лекин синфларда умумий таълим планининг бажарилиши ҳали ҳам ҳал қилинмаган масала бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг VIII сессиясида маҳаллий советларнинг мактаб ёшидаги болаларни ҳисобга олиб бориш соҳасидаги ишлари талабга жавоб бера олмаслиги ҳаққоний танқид қилинди.

Партия ва совет ташкилотлари, комсомол, халқ маорифи органлари ўқув-тарбия ишлари соҳасида йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф қилиш учун кескин чора кўришлари зарур. Шунингдек, ёшларни ҳарбий, ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишларни ҳам яхшилаш керак.

Янги беш йилликда халқ маорифини ривожлантириш, қишлоқларда мактаб қурилиши, айниқса буни хўжаликлар ҳисобидан қуришни кенгайтириш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилади. Беш йилликда областимизда мактаб ёшигача бўлган болалар муассасалари тармоғини кенгайтириш соҳасида ҳам кўпгина ишлар қилинади. Шунга эришиш керакки, ҳар бир колхоз ва совхоз ўзининг боғча ва яслиларига эга бўлсин, бу муассасалар мавсумлардагина эмас, йил бўйи ишласин.

Халқ соғлиги тўғрисида партия ва ҳукуматимиз ҳамиша ғамхўрлик қилиб келмоқда. Кейинги икки йил ичида қишлоқдаги касалхоналарда койкаларнинг сони 20 процент кўпайди. Қишлоқ касалхоналарини замонавий медицина жиҳозлари ва санитария автотранспортлари билан таъминлаш юзасидан ҳам катта ишлар қилинди.

Лекин шу билан бирга айтиш керакки, қишлоқларда медицина

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИДАН

муассасаларининг тармоғи етарли эмас. Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш ҳозирги ўсиб бораётган талабларга жавоб бермайди. Медицина ходимларининг ролини узлуксиз ошириб бориш зарур. Бунинг учун касалхоналар тармоғини кенгайтириш, мавжуд соғломлаштириш муассасаларининг нормал иш олиб бориши учун зарур шарт-шароитларни яратиб бериш, қишлоқда аҳолига медицина хизмати кўрсатишни ташкил этиш маданиятини доимо ошириб бориш зарур.

Докладда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда маданий-оқартув муассасалари ролига катта ўрин берилди. Бундай муассасаларнинг фаолияти бирмунча яхшиланган бўлса ҳам лекин кўпгина маданий-оқартув тармоқларининг хизмат кўрсатиш даражаси талабга жавоб бермайди. Бу муассасалар кўп ҳолларда эски усулда иш олиб борадилар, ташаббускорлик кўрсатмайдилар, расмиятчиликка йўл қўйилади. Кўпгина клубларда ҳатто календарь планлари ҳам йўқ. Клубларга қулф солиб қўйиш, улардан ҳатто омбор сифатида фойдаланиш ҳолларига ҳали ҳам барҳам берилмаяпти.

Маданий-оқартув муассасалари ҳаваскорлик тўгараклари билан яхши иш олиб бормайдилар. Совхоз ишчилари, колхозчилар, қишлоқ зиёлиси тўгарак машғулотларига кам жалб қилинмоқда. Тўгаракларда қатнашаётганларнинг аксариятини мактаб ўқувчилари ташкил этади.

Кутубхоналар ишида ҳам жиддий камчиликлар бор.

Маданий-оқартув муассасалари ишининг суст йўлга қўйилганлигининг сабабларидан бири кадрлар танлаш ва уларни жой-жойига қўйиб ишлатишга яхши эътибор берилмаётганлигидадир.

Ўртоқ Мусахонова қишлоқларда маданий-оқартув муассасалари фаолиятига яхши раҳбарлик қилмаётганликлари учун область маданият бошқармаси, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ходимлари, касаба союзлари район ва область комитетларини танқид қилди. Барча колхоз ва совхозларда клублардан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш, ҳаваскорлик тўгаракларн ишини, ҳартарафлама яхшилаш лозим. Область касаба союзи, область комсомол комитети ва маданият бошқармаси яқин кунларда маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари учун семинар ўтказишлари керак.

Аҳолига кино хизмати кўрсатиш ва маданий-оқартув ишларини йўлга қўйиш соҳасидаги камчиликларни тугатиш учун кескин чоралар кўриш керак. Клуб, кутубхона ва кинотеатрларнинг фаолияти — бу идеология ишининг энг муҳим қисмидир. Маданият ва кино ходимлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг масъулиятини ошириш керак.

Район партия, совет ташкилотлари колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг беш йилликда маданий оқартув муассасалари тармоқларини кенгайтириш юзасидан перспектив планларини кўриб чиқдилар. Шу асосда бундай муассасаларни жойлаштириш карталари тузиб чиқилди. Шунга мувофиқ область картаси тузилди.

Область партия комитети, деб таъкидлади докладчи, ҳар бир район партия комитети қишлоқларда маданий-оқартув тармоқларини ривожлантириш планларининг бажарилишини алоҳида назорат қилиб боришлари лозим.

Қишлоқ маданиятини юксалтиришда спорт жамиятлари союзи ташкилотларининг ҳам роли каттадир. Шуни тан олиш керакки, физкультура ва спорт ишлари билан қишлоқ аҳолисининг жуда оз қисми шуғулланади. Айниқса спортнинг туристик, ов, балиқ ови сингари турларига кам эътибор берилади. Колхоз ва совхозларда спорт иншоотларини қуриш ҳам суст бораётир. Ҳамма жойда физкультура ва спорт ишларини ривожлантиришга КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортни янада ривожлантириш тадбирлари» тўғрисидаги қарори асосида муносабатда бўлайлик.

Айрим ходимлар колхоз ва совхозларга келганларида фақат хўжалик ишлари билангина шуғулланадилар ва улар турмуш маданиятини юксалтириш масалалари билан мутлақо қизиқмайдилар. Бундай ҳоллар билан келишиб бўлмайди. Партия ташкилотлари қишлоқда маданиятни юксалтириш учун курашни кенг кўламда олиб боришлари лозим. Бу курашда умумий ўрта таълимни юксалтириш, марксизм-ленинизм асосларини ўқитиш муҳим ўрин эгаллайди.

Қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида маданий ишлар даражасини юксалтириш учун сиёсий ташкилотчилар кучидан фойдаланиш зарур. Сиёсий ташкилотчиларнинг хонадонларда бўлиши, колхозчилар ва совхоз ишчилари билан ўзаро ва дўстона вазиятда суҳбат ўтказиши қимматли аҳамиятга эгадир. Бундай тадбирлар жуда яхши наф беради.

Партия коммунист ҳамма ерда ва ҳамма вақт актив сиёсий жарчи бўлсин деб талаб этади. Коммунист ишлаб чиқаришда бўлмасин ва шахсий ҳаётда бўлмасин, бошқаларга намуна кўрсатиши, у эскилик сарқитларига қарши курашиши, янги анъаналарни жорий қилишда актив роль ўйнаши лозим.

Ичкиликбозлик, безорилик, хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлиш — эски дунёдан қолиб келаётган зарарли сарқитлардир. Ичкиликбозликнинг кишиларга қандай зарар келтираётганлиги ҳаммамизга маълум, бироқ унга қарши кураш қониқарсиз олиб борилмоқда. Биз энг ярамас ва ваҳшиёна жиноятлар маст ҳолда содир бўлишини сира-сира унутмаслигимиз керак. Лекин шуни айтиш керакки, партия ва совет ташкилотлари аҳоли ўртасида тарбиявий ишларни етарли даражада олиб бормаяптилар. Қонунбузарларга қарши актив кураш олиб боришда жамоатчилик тўла жалб этилмаяпти. Комсомол ва касаба союз ташкилотлари ҳам бу соҳада етарли активлик ва ташаббус кўрсатмаяптилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети IV пленуми қишлоқда маданий турмушни юксалтиришда янги анъаналарни жорий қилишнинг роли катта эканлигини қайд қилди. Янгича тўйлар, урф-одатлар ва традицияларнинг кенг жорий қилиниши диний сарқитларга қарши кураш олиб боришнинг энг муҳим воситасидир. Область партия ташкилоти бу соҳада баъзи бир тажрибаларни тўплади. Бизда ёшларнинг тўйи янгичасига нишонланмоқда, балоғатга етган ёшларнинг тантанали кечалари ўтказилади. Совет Армиясига жўнатилаётган ёшлар ҳам тантанали вазиятда кузатиб қўйилмоқда. Бироқ бу сингари тадбирлар ҳамма ерда ҳам яхши амалга оширилаяпти деб бўлмайди. Қишлоқларда ҳали ҳам эскича тўйлар қилишга зўр берилади. Бундай тўйлар оиланинг иқтисодий аҳволини оғирлаштириб қўяди. Ахир оила аъзолари бирор тўй ўтказиш учун узоқ йиллар давомида ўзларининг эҳтиёжлари учун зарур бўлган ҳар хил кераклн буюмлардан воз кечиб пул йиғади ва бу пулни катта исрофгарчиликларга йўл қўйиб тўй ўтказиш учун сарфлайди. Бунн нормал ҳол деб бўладими ахир.

Коммунистик турмуш ўз-ўздан вужудга келмайди. Бундай турмушни қўлга киритиш учун ҳар бир совет кишиси онгли ва актив равишда кураш олиб бориши керак. Одамларни улар учун зарур бўлган барча буюмлар билан таъминлашнинг ўзигина кифоя қилмайди. Уларни моддий бойликлардан тўғри ва жой-жойига қўйиб фойдаланишга ўргатиш, социалистик турмуш қонун-қоидаларига риоя қилишга эришиш лозим. Бунинг учун биринчи навбатда бизнинг активистларимиз, зиёлилар намуна кўрсатсинлар.

Бу беш йилликда, дейди докладчи ўртоқ Мусахонова, биз қишлоқ маданиятининг моддий базасини ривожлантириш юзасидан кўп ишларни қилишимиз керак. Шу билан бирга 1966 йил планига киритилган маданий-маиший объектлар қурилишини тамомлаш учун ҳам барча чораларни кўришни унутмаслик керак.

КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленуми қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун партия ташкилотларининг сиёсий ва жанговарлик қобилиятини анча ошириш талаб этилади. Қишлоқ маданиятини юксалтириш қисқа муддатга мўлжалланган кампания эмас, балки узоқ даврга мўлжалланган ишдир. Бу соҳада шаҳар партия ташкилотлари ҳам конкрет тадбирларни белгилашлари зарур. Шаҳар партия комитетлари қишлоқларга оталик ёрдами кўрсатиш масаласига алоҳида эътибор берсинлар.

Биз юбилей йили арафасидамиз. Республикамиз ва областимиз меҳнаткашлари келгуси йилда бутун совет халқи билан биргаликда шонли сана — Совет ҳукуматининг 50 йиллигини нишонлайдилар. Областимиз меҳнаткашлари бу улкан байрамни меҳнатда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб оладилар. Улар давлат планларини муваффақиятли бажариш учун куч ва ғайратларини аямайдилар.

Саноат корхоналари, колхоз ва совхозларнинг энг муҳим вазифаси саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни узлуксиз кўпайтира бориш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олишдан иборатдир. Ҳеч шубҳа йўқки, областимиз меҳнаткашлари ишда юксак уюшқоқлик ва интизом кўрсатиб ўз олдиларига қўйилган вазифаларини муваффақиятли бажарадилар. Далаларда етиштирилган ҳосилни қисқа муддатда йиғиб-териб, мамлакатга 323 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан зиммага олинган мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдилар. Бу ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир меҳнаткашнинг шон-шараф ишидир.

Докладни муҳокама қилиш юзасидан қизғин музокаралар бошланди. Биринчи бўлиб сўзга Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **С. Тоиров** чиқди.

— Қишлоқ хўжалик экинларидан олинадиган ҳосил ортиб бориши билан бирга, — дейди у, — колхозчиларимизнинг моддий ва маданий турмуш кечириши ҳам яхшиланиб бормоқда. Ҳар бир хонадон янги типда қурилган уйларда яшайди, у телевизор, радиоприёмникка эга. Айниқса Димитров номли ва Свердлов номли колхоз қишлоқларининг қиёфаси кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгарди. Бу колхозлар маданий-маиший қурилишлар учун ҳар йили кўплаб маблағ ажратмоқда.

Район марказида ҳам ободонлаштириш иши кучайтириб юборилди. Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатадиган объектларни қуришга жиддий эътибор бермоқдамиз. Янги беш йилликда ҳам маданий-маиший объектлар қурилишига катта маблағ ажратилади. Лекин бу ишларни бажаришда бизга қурилиш ташкилотлари астойдил ёрдам беришлари керак. Ҳозирча бу соҳада камчиликлар кўп.

Колхоз правлениелари ва партия ташкилотлари айниқса узоқ участкаларда яшовчи аҳоли учун клуб ва бошқа маданият ўчоқларини қуришга эътиборни кучайтиришлари керак.

Ҳозир далаларимизда йиғим-терим қизғин бормоқда. Ҳеч шубҳасиз бу йил ҳам зиммага олган мажбуриятимизни ошириб бажарамиз. Демак колхозчилар, совхоз ишчиларининг даромади янада кўпаяди. Бу қишлоқларимизни янада обод ва серфайз қилишга ёрдам беради.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси **Н. Авазов** айтдики, бизда барча дала шийпонлари замонавий тусда жиҳозланган. Уларни колхозчиларнинг иккинчи уйи деса бўлади. Ҳар минг кишига 70 газета ва журнал тўғри келади.

КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг яқинда бўлиб ўтган IV пленумида қишлоқ меҳнаткашларининг маданий турмушини янада яхшилаш юзасидан белгиланган тадбирларни бажариш учун қатор ишларни амалга оширмоқдамиз.

Ўртоқ Авазов ҳам ўзидан олдин сўзга чиққан нотиқнинг гапларини қўллаб-қувватлаб айтдики, қурилиш ташкилотлари бизга материалларни ўз вақтида етказиб бермаяптилар. Бунинг устига лойиҳа ҳужжатларини тайёрлаб бериш ҳам ҳаддан ташқари чўзиб юборилади. Бу, албатта партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ меҳнаткашлари маданий турмушини юксалтириш ва улар учун маданий-маиший объектлар қуришни кучайтириш юзасидан белгилаган тадбирларининг ўз вақтида бажарилишига ҳалақит бермоқда.

Колхозчиларга кино хизмати кўрсатиш, концерт қўйиб бериш соҳасидаги ишларни ҳам яхши деб айтолмаймиз. Агар биз у ёки бу маросимда шаҳардаги концерт ташкилотларига мурожаат қилиб, уларнинг бизга хизмат кўрсатишларини илтимос қилсак, нақд пул сўрашади. Ваҳоланки, колхоз уставида бунга йўл қўйиш керак эмас. Зўр қийинчиликлар билан концерт ташкил этилса, кўпинча халқ севган артистлар келмай қолишади. Очиғини айтиш керак, уларнинг кўплари тўй-томошаларда юришади. Ўзларининг саёз, тарбиямизга тўғри келмайдиган ашулалари билан ёшларнинг онгини заҳарлашади. Бу ерда телевидение орқали кино кўрсатиш ҳақида ҳам айтиб ўтиш керак. Телевидение орқали баъзан ёшларнинг тарбиясига тўғри келмайдиган кинофильмларнинг кўрсатилиши ҳам бизни қаноатлантирмайди. Идеология ишининг бу соҳасидаги камчиликларни тугатиш учун астойдил кураш олиб бориш керак.

Орджоникидзе район ижроия комитетининг раиси **А. Қўйшимонов** районда кейинги икки-уч йил ичида ободонлаштириш, маданий-маиший объектлар қуриш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида батафсил гапириб берди.

Минбарда Оҳангарон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Д. Д. Усачев**. У пленум қатнашчилари диққатини муҳим масалага, у ҳам бўлса саноат ташкилотларининг колхоз ва совхозларга оталик ёрдамини кучайтириш масаласига жалб этди ва бу соҳада шаҳар партия комитети қандай тадбирларни кўраётганлигини гапириб берди.

Шаҳарнинг кўпгина саноат корхоналари Бўка районидаги колхоз ва совхозларни оталикка олганлар. Улар бу колхозларга қурилиш ишларини йўлга қўйиш, техникани мавсумга созлаш, маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида астойдил ёрдам бермоқдалар. Оҳангаронлик ҳаваскорлар Бўка пахта далаларида тез-тез бўлиб, концертлар қўйиб бермоқдалар.

«Политотдел» колхози партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Пак**нинг гаплари пленум қатнашчиларида катта қизиқиш туғдирди. У колхозни ободонлаштириш, қишлоқ меҳнаткашларининг маданий турмушини юксалтириш соҳасида кейинги йилларда қилинган ишлар ҳақида сўзлади. Хўжаликни интенсив равишда юритиш, деди ўртоқ Пак, бизга аҳолининг маданий-маиший турмушини йил сайин яхшилаб бориш имконини бермоқда. Колхозчилар учун кейинги йилларда 500 дан ортиқ турар-жой қурилди. Бунинг учун уларга узоқ муддатли қарзлар берилди.

Қишлоқ маркази айниқса обод ва гўзал бўлиб бормоқда. Бу ерда «Дружба» универмаги колхозчилар хизматида. Тўйлар асосан янгичасига ўтказилади. «Никоҳ уйи» ҳамиша ёшлар хизматида.

Колхозда спорт оммавий тусга айланиб кетган. Футбол командаси «А» класснинг иккинчи лигасида муваффақиятли қатнашмоқда. Ҳозирги кунда янгидан ўн минг киши сиғадиган спорт иншооти — стадион қурилмоқда. Хўжаликда спортнинг бошқа турлари ҳам ривожланяпти.

Биз бундан кейин ҳам қурилиш кўламини кенгайтириб борамиз. Лекин шуни айтиш керакки, колхозлараро қурилиш ташкилоти ўзига топширилган вазифани уддалай олмаяпти. Бу ташкилотни ишбилармон кадрлар, замонавий техника ва механизмлар билан таъминлаш зарур.

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхознинг директори ўртоқ **Муталов** меҳнатни ташкил қилиш ва ишчиларга ҳақ тўлашда янгича усулнинг қўлланиши қандай самаралар бераётганлигини мисоллар билан сўзлаб берди. Ҳозир ҳар бир совхоз ишчисининг ўртача ойлик даромади 150—200, ҳатто 250 сўмга тўғри келади. Ўз-ўзидан маълумки, даромад кўпайгандан сўнг ишчиларнинг маданий буюмларга бўлган эҳтиёжи ҳам ортади. Лекин бу соҳа билан алоқадор ташкилотлар яхши иш олиб боришмаяпти. Совхоз ишчиларига сотиш учун холодильник, кир ювиш машинаси сингари рўзғор буюмлари етишмайди.

Қишлоқ меҳнаткашларининг маданий турмушини юксалтириш соҳасида белгиланган тадбирларни муваффақиятли амалга оширишда комсомол-ёшларнинг роли каттадир. Область комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ **М. Н. Юрьева** ана шу ҳақда гапирди. Тан олиш керакки, деб айтди у, маданий-маиший ишларни жонлантиришда комсомол-ёшларнинг куч ва ғайратидан яхши фойдаланилмаяпти. Колхоз ва совхозларда кутубхона ва клубларнинг иши яхши йўлга қўйилмаган. Ҳаваскорлик тўгараклари ҳамма ерда ҳам бор деб айтолмаймиз. Клублар кўпинча бошқа мақсадларда фойдаланилади. Бўкадаги «Партия XIX съезди» ва Калинин районидаги Карл Маркс номли колхозлари бунга мисол бўла олади. Шуни афсус билан айтиш керакки, Карл Маркс номли колхозда бир вақтлари яхшигина ҳаваскорлик тўгараги бор эди. Лекин ҳозир бу тўгарак ўз фаолиятини тўхтатиб қўйган. Қанча-қанча маблағ сарф қилиниб сотиб олинган музика асбобларини чанг босиб ётибди. Кўпгина жойларда масалан, Оққўрғондаги Куйбишев номли колхозда кутубхонага эътибор йўқ. Бу ердаги китоблар бир вақтлари сотиб олинган бўлиб, кейинги йилларда босмадан чиққан янги-янги китобларни топа олмайсиз.

Маданий-маиший ишларни яхшилашда кадрларнинг роли каттадир. Шу туфайли кадрларга эҳтиёж сезилаётган экан, Тошкентдаги маданий-оқартув техникуми базасини кенгайтириш, колхоз ва совхозларга малакали кадрлар етказиб бериш тадбирларини кўриш керак.

Бўка район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Т. Ражабов** докладда ва музокарага сўзга чиққан ўртоқларнинг нутқларида район адресига қилинган танқидлар тўғрилигини тан олди. Кўпинча, деди у, колхозларда маданий мақсадлар учун ажратилган фонддан бошқа ишларни бажаришда фойдаланилади. Сиёсий ташкилотчилар, пропагандистларнинг ролини ошириш керак. Ҳар бир партия ташкилоти ўз ишини ўшаларга суяниб олиб борса, катта тадбирларни амалга ошириш мумкин.

Бу ерда музокарага сўзга чиққан ўртоқлар область қурилиш ташкилотларининг ҳақли равишда танқид қилдилар, деди нотиқ. Биз колхоз қишлоқларини комплекс қайта қуришдек олижаноб ишга қўл урган эканмиз, қурувчи кадрларга эҳтиёж сезилмоқда. Бу масала билан ҳам астойдил шуғулланиш вақти келиб етди.

Область спорт жамиятлари ва ташкилатлари совети раиси **Н. Жалолов** КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қишлоқда физкультура ва спорт ишларини кескин юксалтириш юзасидан чиқарган қарори муносабати билан қилинаётган ишлар ва вазифалар ҳақида гапирди. У «Қизил Ўзбекистон», «Политотдел» ҳамда Димитров номли колхозларда спорт ишлари яхши йўлга қўйилганлигини айтиб, бошқа хўжаликларни ҳам улардан ўрнак олишга, спортнинг барча турларини бир текис ривожлантиришга чақирди.

Калинин район ижроия комитетининг раиси **М. Тожиев** районда зилзиладан зарар кўрган оилаларга ёрдам бериш учун қандай ишлар қилинганлигини сўзлаб берди.

Маълумки, Бўка районидаги Ильич номли колхоз аъзолари қишлоқда маданий-маиший объектлар қуришни кучайтириш юзасидан катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Бу тадбир область партия комитети томонидан маъқулланган ва матбуотда эълон қилинган эди. Сўзга чиққан колхоз раиси **У. Жарқинбоев** колхозда белгиланган тадбирларни бажариш юзасидан шу кунларда нималар қилинганлиги ҳақида сўзлади.

Шунингдек, музокарада касаба союз область комитети секретари ўртоқ **З. Содиқов** ҳам сўзга чиқиб, қишлоқда социалистик мусобақани йўлга қўйиш партиямиз томонидан колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг маданий ва маиший турмушини яхшилаш соҳасида белгиланган тадбирларни бажаришда муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд қилди.

Пленум КПСС XXIII съезди ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети IV пленуми қарорлари муносабати билан область партия ташкилотининг қишлоқ меҳнаткашлари маданий ва маиший турмушини яхшилаш соҳасидаги вазифаларини бажаришга қарата қарор қабул қилди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири **С. Шермуҳамедов** иштирок этди.

* * *

Пленум қатнашчилари Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» ва Свердлов номли колхозларда бўлдилар ва бу хўжаликларда колхоз қишлоқларини ободонлаштириш юзасидан олиб борилаётган ишлар билан танишдилар.

ИРРИГАЦИЯДАГИ ЯНГИ ТЕХНИКАГА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР

ГУЛИСТОН, 7 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Ўзбекистон сув хўжалигида қўлланиладиган янги техникага бағишланган семинар очилди. Семинарда республика қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги, партия ва совет ташкилотларининг раҳбар ходимлари, ирригатор мутахассислар, олимлар ва лойиҳачилар қатнашмоқда. Семинарда Мирзачўл ерларини суғориш ва ўзлаштириш юзасидан комплекс қурилишни лойиҳалаш ва ташкил қилиш, ирригация ва мелиорация системаларини қуришда янги техникадан фойдаланиш масалалари қараб чиқилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорлари ва сув хўжалигида техникани тараққий эттириш йўллари тўғрисида доклад қилди.

Семинар уч кун давом этади. Семинар қатнашчилари Мирзачўлни бинокорлик материаллари билан таъминлаб турган заводларда бўладилар, қўриқ ерларни ўзлаштиришда қўлланилаётган янги техника билан танишадилар. Меҳмонлар ёш пахтакор хўжаликларда қурилган ирригация ва мелиорация иншоотларини кўздан кечирадилар.

Семинар ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Ю. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министри Е. Е. Алексеевский ўртоқлар қатнашмоқдалар.

ЛЕНИН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ленин район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида ташкилий масала кўрилди. В. В. Онунский Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари қилиб сайланганлиги муносабати билан пленум уни район партия комитетининг биринчи секретари вазифасидан ва бюро аъзолигидан озод қилди.

Ленин район партия комитетининг биринчи секретари қилиб Б. Халилов сайланди.

Пленум бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан М. С. Лебединскаяни район партия комитетининг секретари вазифасидан озод қилди. И. И. Мельникова район партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

ЛЕНИН РАЙОН СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Меҳнаткашлар депутатлари Ленин район Советининг сессияси бўлиб ўтди.

Б. Халилов Ленин район партия комитетининг биринчи секретари қилиб сайланганлиги муносабати билан сессия уни район ижроия комитетининг раиси вазифасидан озод қилди.

Ленин район Совети ижроия комитетининг раиси ва ижроия комитет аъзоси қилиб М. С. Лебединская сайланди.

МАДАНИЯТЛАРИМИЗ ГУЛЛАБ-ЯШНАСИН!

Болгария санъати жаҳонга машҳур. Халқ рақслари, музика ва ашулалари жозибали ва баҳор чаманидай ранг-баранг. Сиз кўриб турган суратларда Рожен қирларида бўлган сайлларда ижро этган халқ рақслари акс эттирилган.

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИК

Бугун пойтахтимизда шодиёна куни. Тошкентда болгар маданияти декадаси очилади.

9 сентябрь — Болгария Халқ Республикасининг ташкил топган куни, болгар халқининг миллий байрами. Дўстларимизнинг қувончи бизнинг қувончимиз. Болгариялик дўстларимиз билан биз тез-тез учрашиб турамиз, бир-биримиз билан маданий алоқамиз чамбарчас боғлиқ. Бу учрашувлар икки халқ ўртасидаги дўстона алоқани тобора мустаҳкамлаш билан бирга биз санъаткорларга бир-бирimизнинг санъатимизни чуқур ўрганишга, ижодий фикр алмашишга катта ёрдам беради.

Яқинда, Болгарияда бўлиб ўтган ўзбек маданияти декадаси буниг ёрқин далилидир. Декада давомида ўзбек санъаткорлари болгариялик дўстларга ўз санъатларини намойиш қилдилар.

Айниқса, болгар томошабинларини СССР халқ артисти Галия Измайлова, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Тамара Юнусова, Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрининг солисти Сўнмас Бурхоновларнинг истеъдоди мафтун этди.

Дўстларимиз бизнинг қўшиқ ва музикамизни ҳам севиб тинглайдилар. СССР халқ артисти Саодат Қобулова, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Баҳром Мавлонов, Сасон Бенёминовлар ижро этган қўшиқлар, Республикада хизмат кўрсатган артист, доирачи Қаҳрамон Дадаев, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган чангчи Фозил Харратов, чолғучилар Т. Тошматов, Б. Жўраев, К. Усмоновларнинг ижро этган куйларини томошабинлар қизғин олқишладилар. Концертларнинг муваффақиятли ўтишида республикада хизмат кўрсатган артист концертмейстер Иван Фоменко, конферансье Гулчеҳра Жамиловаларнинг хизмати катта бўлди.

Болгарияда ўтган ўзбек маданияти ўн кунлигининг иштирокчилари бой таассуротларга эга бўлиб қайтдилар. Бугун эса, болгариялик дўстларимиз пойтахтимиз меҳмони. Ўзбекистонда ўтказиладиган болгар маданияти декадаси болгар ва ўзбек халқлари ўртасидаги тотувликни янада кучайтиради.

Ҳурматли санъатдошлар, болгариялик композиторлар, сизларнинг ажойиб куйларингиз бизга илҳом бахш этади, хушовоз хонандаларингизнинг қўшиқлари, ёқимли овозларини тинглашга муштоқмиз. Уларнинг жарангли овози ўлкамизнинг шаҳар ва қишлоқларида, завод ва фабрикаларида баралла янграсин.

Биз санъаткорлар ҳам болгариялик дўстларимизнинг кўнглини хушнуд этиш орзусидамиз. Ўзбекистон радиоси халқ чолғу асбоблари оркестри ва солистлари сизларнинг хизматингизга мунтазир.

Даврамизга марҳабо дўстлар! Қўшиқларимиз қанот боғлайверсин!

Дони ЗОКИРОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

Никола ВАПЦАРОВ

ҚЎШИҚ

(болгар шоири)

Ўрмон узра,
Пирин узра,
Эсарди ел.
Етти киши
Жўнаб кетдик
Жангга дадил.
Шундай қилиб
Узоқ кетди
Шу кетганча.
Қолиб кетдик
Гўзал Пирин,
Ойдин кеча,
Тунадик биз
Йиртқич ҳайвон
Инларида.
Борган сари,
Жадалладик илгарига.
Ҳалок бўлган
Оталарнинг
Қонини биз,
Қип-қизарган
Япроқлардан
Танидик биз.
Ғамгин-ғамгин
Бошин чайқаб турар оқ тол,
Оналарнинг гўри шунда,
Билдик дарҳол:
Паришонҳол
Қараб ўтдик совук гўрга,
Йўқ севгимиз
Кўмилган шу
Қаро ерга,
Жўнагандик
Жангга қараб
Етти ботир,
Уйга фақат
Учта киши
Қайтаётир.

Ю. ШОМАНСУР таржимаси.

ТЕЛЕФИЛЬМ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Болгарияда Ўзбекистон маданияти декадаси ўтказилганда қардошларимиз диёрига Тошкент телевизион студиясидан ҳам вакил борганди. Телевизион студиянинг талантли режиссёри М. Муҳамедов декада муносабати билан тайёрланган телефильмларни дўстларимизга тортиқ этди. Бу фильмлар Болгария телевиденнеси орқали меҳнаткашларга кўрсатилди.

Ўз навбатида Болгария халқининг қўлга киритаётган ютуқларини акс эттирувчи кинолавҳалар ҳам суратга олинди. Тошкент телевизион студияси бу фильмларни декада кунларида телевизор экранлари орқали намойиш қилишни планлаштириб қўйди.

ОЛТИН АСР

Болгария 1944 йил 9 сентябрда капитализм ва фашизм зулмидан халос бўлди. Асрлар бўйи турли ниқобдаги золимлар зулми остида эзилган болгар халқининг маданияти мамлакат озод бўлган 1944 йил 9 сентябрдан кейин чинакам равнақ топа бошлади. Минг-минглаб болгар ватанпарварлари ана шу мақсадга эришмоқ учун жонларини фидо қилдилар ва рус баҳодирлари — енгилмас Совет Армиясининг жангчилари билан биргаликда қон тўкдилар.

Болгар халқининг бой маданий мероси социализм шароитида янада ривожланди, социализм қурилиши йилларида болгар халқининг экономикаси ҳам, маданияти ҳам мисли кўрилмаган даражада юксалди. Социализм болгар маданиятининг чинакам олтин асри бўлиб қолди.

МАОРИФ ВА ФАН

Ўтмишда ҳукмронлик қилган Болгария буржуазияси капитализм тараққиёти талаб этган даражадагина таълим-тарбия ишларига эътибор берар эди. Эксплуататор синфлар халқнинг кенг кўламда маърифатли бўлишидан, меҳнат аҳлида илмий дунёқарашнинг шаклланишидан қўрқар эдилар. Буржуазия ҳукумати мажбурий етти йиллик таълимни жорий қилишга қарор берган бўлса ҳам, бу чора амалга оширилмай қолди. 2.000 дан ортиқ шаҳар ва қишлоқда битта ҳам мактаб йўқ эди. 100 мингдан ортиқ бола ҳар йили мактабдан четда қолар эди. Ўрта ва олий ўқув юртларида ўқитиш учун жуда кўп ҳақ тўлаш керак эди. Мамлакат фашизм ва капитализмдан озод бўлган пайтда 1 миллион 350 минг киши тамомила саводсиз эди.

Социализм саводсизликни тамомила тугатди. Мамлакатда умумий саккиз йиллик таълим жорий қилинди. Ҳамма мактабларда бепул ўқиладиган бўлди. Ўқувчилар сони анча кўпайди ва таълим-тарбия ишлари юксак даражага кўтарилди. Халқ маорифини ривожлантириш даражаси жиҳатидан Болгария ҳозир жаҳонда олдинги ўринларни эгаллаб турибди.

Социалистик давлат бола туғилиб ўсган пайтдан бошлаб, ёш авлод тўғрисида ғамхўрлик қилишни ўз зиммасига олди. Иккинчи жаҳон уруши тамом бўлган пайтгача атиги 47 минг бола боғчаларда тарбияланар эди. Ҳозир уларнинг сони қарийб ўн баравар кўпайди. Саккиз йиллик мактабларни тамомлаб чиқаётган болаларнинг тахминан 90 проценти ўрта умумий таълим мактабларида, профессионал-техника билим юртлари ва махсус мактабларда ўқишни давом эттирмоқда. Интернатлар ва ётоқхоналарнинг кенг шохобчалари вужудга келтирилди.

Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш — таълим-тарбия ишининг ҳал қилувчи соҳасидир. Иккинчи жаҳон уруши бошланишига қадар Болгарияда атиги беш олий ўқув юрти бор эди, бу олий ўқув юртларида 10.169 студент ўқир эди. 1965 йилда олий ўқув юртларининг сони 26 га, уларда ўқувчи студентлар сони эса 82.338 кишига етди. Студентлар проценти жиҳатидан Болгария жаҳонда учинчи ўринни олди. Шундай бир факт эътиборга сазовардир: иккинчи жаҳон урушигача болгар инженерларининг биронтаси ҳам ўз юртида ўқиб мутахассис бўлиб етишмаган эди, ҳозирда эса мамлакатдаги 18 инженерлик-техника олий мактабларида ҳар йили минг-минглаб йигит ва қизлар диплом олмоқдалар.

Мутахассислар катта армиясининг вужудга келтирилганлиги илм-фанни юксалтириш учун муҳим асос бўлди. Ҳозирги вақтда фанлар академиясида ва турли ташкилотларда 117 илмий тадқиқот институти бор. Ана шу илмий-тадқиқот институтларида тўрт мингга яқин илмий ходим ишлаб турибди.

КИТОБ—ЙЎЛДОШ

Народниклик, демократик ва революцион традицияларни мерос қилиб олган ва ривожлантираётган ҳозирги бадиий адабиёт кишиларга қувонч бағишловчи муваффақиятларга эришди. Георгий Караславов, Димитр Димов, Димитр Талев, Орлин Василев ва бошқа ёзувчиларнинг асарлари ҳаммага манзур бўлди. Китоб маҳсулоти йил сайин ўсиб бормоқда. Урушдан илгари ҳар бир кишига ўрта ҳисобда бир китоб тўғри келган бўлса, ҳозир тахминан беш китоб тўғри келади. 1964 йилда 3.700 дан ортиқ китоб тахминан 36 миллион нусхада нашр этилди.

Болгария турк истибдоди остида бўлган йиллардаёқ мамлакатда китоб ҳаваскорлари ҳаракати вужудга келган эди. Ватанпарвар маърифатчилар 110 йилдан ҳам кўпроқ вақт илгари мамлакатимизда биринчи жамоат кутубхоналари ташкил этган эдилар. Ана шу маданият ўчоқларида ўқиш учун китоблар тарқатилади, лекциялар ўқилади, бадиий ҳаваскорлик ишларига катта эътибор қилинади. 1939 йилда 2.610 кутубхона бўлса 1964 йилда уларнинг сони 4.496 га етди, китоблар сони эса қарийб олти баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда республикада 10,5 мингдан ортиқ давлат кутубхонаси, завод ва бошқа жамоат ташкилотларининг кутубхоналари мавжуд бўлиб, буларда 34.412.595 том китоблар бор.

ТЕАТР САНЪАТИ

Кўп асрлик тарихга эга бўлган болгар театри, рус театри классиклари, Станиславский, Немирович-Данченко, Вахтанговлар режиссерлик мактабининг бевосита таъсири билан шаклланди ва ривожланди. Болгар театри ҳозирги замон совет театрининг тажрибаларидан ҳам тўлиқ фойдаланмоқда.

Мамлакат фашизм ва капитализмдан озод бўлган куннинг 20 йиллиги муносабати билан болгар театри ва драмасининг миллий кўриги ўтказилди. Бу кўрик болгар драматургияси ва режиссураси бениҳоя ўсганлигини намойиш қилди. Меҳнаткаш киши — саҳна асарининг асосий қаҳрамонидир. Театр ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда, унинг умумий ва эстетик маданиятини юксак даражага кўтаришда муҳим роль ўйнамоқда. Кўпгина ёзувчилар, драматурглар, режиссерлар ва артистлар юксак унвонларини ва Димитров мукофотларини олишга сазовар бўлдилар.

Болгар халқи орасидан кўпгина истеъдодли музикачилар ва хусусан хонандалар ўсиб етишди. Опералрда қатнашувчи Николай Гяуров ҳақли суратда «жаҳоннинг энг яхши ашулачиси» деган ном олди. Борис Христов, Димитр Узунов, Никола Николов, Николай Гюзелев, Катя Попова, Юлия Винер, Радка Гаева, Райна Кабаиванска ва бошқа кўп артистлар жаҳондаги энг катта саҳналарда ашула айтмоқдалар. Кейинги ўн йил ичида бир қанча миллий опералар яратилди. Рус ва совет классикларининг асарлари опера репертуарида катта ўрин олади.

Болгарияда опера ашулачилари ва чолғучиларнинг халқаро конкурслари, балет ва камера музикаси фестивалларини мунтазам суратда ўтказиб туриш традиция бўлиб қолди.

Болгария концерт дирекцияси музика соҳасида чет эллар билан бўладиган алоқаларни тартибга солмоқда. Болгар артистлари бизнинг санъатимизни тахминан 30 мамлакатда намойиш қилди. Болгария опера ва балетининг Совет Иттифоқи, Италия, Франция, Бельгия, Австрия ва бошқа мамлакатларда берган гастроллари, шунингдек София филармонияси, «Бодра смяна» болалар хори, болалар симфоник оркестри ва бошқа ижрочи коллективларимизнинг гастроллари ғоят муваффақиятли ўтди.

КИНЕМАТОГРАФИЯ

Болгария кинематографияси олтмиш йилдан ҳам кўпроқ тарихга эгадир. Аммо бу кинематография халқ ҳокимияти йилларидагина ривожланди. Талантли сценарийчилар, режиссерлар, артистлар ва операторлар ўсиб етишди. Улар болгар халқининг жўшқин ҳаётини янги кишилар ўсиб етишаётганлигини акс эттирувчи, қувонч бахш этувчи реалистик бадиий фильмлар яратишга астойдил интилмоқдалар. «Занжир», «Шафтоли ўғриси», «Инспектор ва тун», «Подшо ва генерал» кинокартиналари, оммабоп илмий фильмлардан «Асрлар оша уйғониш», «Саноат электроникаси» ва «Ўрмондаги солдатлар» фильмлари томошабинларга манзур бўлди. Ҳозирги вақтда мультипликацион фильмлар айниқса кенг ривожланди. Рассом Тодор Динев бу фильмларнинг энг яхши устасидир. Болгария фильмлари ўтган йилнинг бир ўзидагина халқаро кинофестивалларда 20 дан ортиқ мукофот олди.

РАДИО ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ

Владимир Ильич Ленин радио — қоғозсиз, масофасиз газета, деган эди. Радио — ҳужжатли пропагандист ва агитатор, халқ ташаббусининг моҳир ташкилотчисидир. Мамлакат фашизм зулмидан озод бўлган куннинг 20 йиллиги муносабати билан Болгария радиоси «Меҳнат шуҳрати паспорти»ни олиш ҳаракатини кучайтириб юборди. Бу ҳаракатда бир ярим миллиондан ортиқ киши қатнашди. Ҳозирги вақтда Болгарияда тахминан 2.200 шаҳар ва қишлоқ радиолаштирилган, 636.259 радио точкаси бор. Радиоприёмниклар сони 62.677 тадан 1 миллион 350 мингга етди.

Радио билан бир қаторда телевидение ҳам Болгария хонадонларида кенг ўрин олди. Юз минглларча телевизорлар Болгария ва чет эл маданияти ҳамда санъатининг энг янги ютуқлари билан шаҳар ва қишлоқ аҳолисини кун сайин таништириб турибди.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ

Болгар маданиятининг демократлаштирилаётганлиги, оммавийлиги бадиий ҳаваскорлик ҳаракатининг ривожланишида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Минг-минглаб истеъдодли кишилар, шу жумладан бутун дунёга донги кетган Николай Гяуров ва Димитр Узунов каби машҳур ашулачилар бадиий ҳаваскорлик коллективларида ўсиб етишди. Аҳоли яшайдиган ҳар бир пунктда, ҳар бир корхонада драма, рақс ва хор коллективлари ташкил топмоқда. Улар меҳнаткашларнинг эстетик маданиятини юксалтиришга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Болгарияда фашизм ағдариб ташланган куннинг 20 йиллиги шарафига бадиий ҳаваскорлик коллективларининг 11-республика фестивали ўтказилди. Бу фестивалда 692.500 аъзоси бўлган 22.240 коллектив беллашди. Бу рақамлар саккиз миллион аҳолиси бўлган Болгарияда ҳар ўн бир кишининг бири ҳаваскор артист эканлигини кўрсатади.

МАНГУ ДЎСТЛИК

Ўзбеклар билан болгарлар ўртасидаги алоқа ва муносабатлар тобора кучаймоқда. Бизлар ўзаро маслаҳатлашиб, фикр ва тажрибаларимизни ўртоқлашамиз. Социалистик халқларнинг улуғ оиласида ҳамжиҳат бўлиб, бир-биримизга кўмаклашамиз. Улуғ рус халқига, социализм ва коммунизм ишига муҳаббат ҳаммамизни жипслаштирмоқда.

Болгар маданияти декадаси серқуёш Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларида шоду-хуррамлик билан байрам қилинган кунларда болгар-ўзбек дўстлиги ва болгар-совет дўстлигининг кучи ва самимийлигини яна бир марта ҳис этамиз.

Болгария ва Ўзбекистон саноат корхоналари бир-бирлари билан маҳкам алоқа боғлаганлар. Тошкент ва Андижон областларининг колхозчилари Хасково ва Ямбол округларининг кооперативлари билан мусобақа қилишмоқда. Физик Убай Орипов, Химик Собир Юнусов, археолог Яҳё Ғуломов, биохимик Ёлқин Тўрақулов каби ўзбек олимлари Болгарияда доим тилга олинади.

Болгария ўзбек адабиётининг моҳир усталарини ғоят қадрлайди — Ўрта асрлардаги ўзбек поэзиясининг классиклари Алишер Навоий, Фурқат ва Муқимий, совет ёзувчиларидан Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Миртемир ва бошқаларнинг номи ҳаммага маълум. Болгарияда бу йил ўзбек маданияти декадаси ўтказилиши муносабати билан Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия бизнинг мамлакатимизга келди. Унинг дилрабо поэзияси Болгариядаги кўпгина янги дўстларини ўзига мафтун қилди.

Болгар адабиёти билан ўзбек адабиёти ўртасидаги алоқа ривожланиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Болгар шоири Иордан Милев яқинда Зулфия ва Ғафур Ғуломнинг танланган шеърларини таржима қилди. Ўзбек шоири Мамарасул Бобоев, шоира Лиляна Стефанованинг шеърлар тўпламини ўзбек тилига таржима қилди.

Болгарияда ўтказилган ўзбек адабиёти декадаси вақтида «Улуғбек юлдузлари», «Осиё устида бўрон» фильми ва бошқа фильмлар томошабинларда кучли таассурот қолдирди.

Соф ва муқаддас муҳаббат ҳозирги пайтда икки қардош халқни — болгар ва ўзбек халқларини жипслаштирмоқда. Бу муҳаббат уларни тинчлик йўлида, порлоқ коммунистик жамият қуриш йўлида жипслаштирмоқда.

Спас ГЕРГОВ,
«Народна култура» газетаси бош редакторининг ўринбосари. София.

„БУГУНГИ БОЛГАРИЯ"

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида очилаëтган кўргазма «Бугунги Болгария» деб аталади. Янги кўргазма учун бу ерда алоҳида зал ажратилди.

Ҳозирги кунда виставка ходимлари бу катта кўргазмани тайёрлаб бўлишди. Виставка экспозицияси жуда ранг-барангдир. Унда Болгария ва Ўзбекистон халқлари ўртасидаги мустаҳкам дўстлик алоқаларини акс эттирувчи экспонатларга кенг ўрин берилган.

Кўргазманинг «Қардошларимиз диёрида» деган катта экспозицияси ҳам бор. Унда Болгария халқи маданияти дурдоналари акс эттирилган экспонатлар асосий ўрин олади. Бу экспонатлар Болгарияда Ўзбекистон маданияти декадаси ўтказилгандан сўнг олиб келинган эди. Экспонатлар орасида турли 100 дан ортиқ ҳар хил фотосуратлар, нодир буюмлар ва дастхатлар бор.

АЗИЗ МЕҲМОНЛАР УЧУН

Концерт зўр муваффақият билан ўтди. Бу концертда композитор Толибжон Содиқов номли халқ филармонияси ҳаваскорлари актив қатнашди.

Концерт программаси ранг-баранг эди. Болгар халқининг миллий рақсларини айтмайсизми! Бу дилрабо ва шўх рақслар ҳаваскорлар ижросида жозибали бажарилди.

Концертда ижро этилган қўшиқлар ҳам тингловчиларга ёқиб тушди. Хушовоз хонандалардан инженер А. Брауде ва слесарь П. Станиславлар болгар халқининг миллий қўшиқларини ўрнига қўйиб ижро этдилар.

Ҳаваскорлар бу концертда ижодий синовдан ўтдилар. Мана энди уларни навбатдаги катта кўрик кутмоқда. Нега десангиз, декада кунларида серқуёш республикамизга келган болгариялик маданият ходимлари вакиллари Тошкент шаҳар маданият уйида ҳам меҳмон бўлишади. Ҳаваскорлар болгариялик дўстларни хушнуд этиш учун яна катта программада концерт тайёрлашмоқда. Бу дилрабо қўшиқлар ва шўх рақслар ўша учрашув кечаси ҳаваскорлар томонидан ижро этилади.

Халқ Болгариясида маданият кенг равнақ топмоқда. Ўқув юртларининг тармоқлари йилдан-йилга кенгаймоқда. Суратда: София Давлат университети.

И. Глауберзон ва Сироткин фоторепродукциялари.

КУНИМ

Л. СТЕФАНОВА

(Болгар шоираси)

Йўқ, буни сезмайсиз,
Лекин у аёл
Сизнинг орангизда юрар узукун.
Тўхтаб, сўзингизни тинглар бемалол,
Агар ғам чексангиз бағри бўлар хун...
Тортган ташвишингиз,
хаяжонингиз
Унинг ҳам дилига солади туғён,
Бахтингиздан эса, қувонар чексиз,
Орангизда юрар шундай бир жувон!
Дарҳол сезиб олар у юзингиздан
Пинҳон тутмоқ бўлган севгингизни ҳам.
Сезар ўт чақнаган сузгун кўзингизда
Ёлқинланиб турган ажиб ҳисни ҳам.
Фикру зикрингиздан бўлиб бохабар
«Сенсираб» сўзлашган чиқар эҳтимол.
Кўринмас қўлларин сиз сари чўзган
Худди мен ўзимман,
мен-ўша аёл!
Азиз юртдошларим,
яратиш ҳисси
Лиммолим дилингиз қанчалар соф-а!
Шоирона ҳис-ла нафас оласиз,
Орамизда асло йўқдир масофа!
Сиз билан кўришиб кўча-кўйларда
Суҳбатлашган куним энг ёрқин кундир,
Билсангиз бу менга дорилфунундир!
Шаҳдам қадамингиз гурсилламас, йўқ,
Йўқ, улар наздимда тушар рақсга.
Уни кўрганимда болгар ашъорин
Тинглагандай қалбим тўлади ҳисга!
Кўчаларни севиб қолганман дилдан
Бари-барисида ажиб хислат бор.
Серишва, сержилва, қўҳлиг-у кўркам,
Жанубли аёлдай шудли, шиддаткор!
Азиз юртдошларим, нима келар тенг
Висол онларининг қудрат-азмига:
Сиз билан кўришган оддий куним ҳам
Айланиб кетади шеър базмига!

Оҳунжон ҲАКИМОВ,
таржимаси.

ДЎСТЛАРИМИЗ САНЪАТИ

Бугун серқуёш Ўзбекистонимиз пойтахти Тошкентда Болгария адабиёти ва санъати декадаси очилади. Бу шодиёнага қардош Болгариядан таниқли хонандалар, композитор, рассомлар ва адиблар келишди. Болгар дўстларимиз санъатини республикамиз меҳнаткашлари севиб томоша қиладилар ва радио орқали эшитадилар. Болгар кино санъати ходимлари ижоди билан, улар яратган болгар халқининг ҳаёти ва тараққиётини акс эттирган кино лентaлар бизни қардошларимиз турмуши билан яқиндан таништиради.

Болгар киносанъаткорлари яратган «Никотиананинг туғаллаииши», «Табак», «Кичкинтой» сингари қатор фильмларни севиб қолганмиз. Бу фильмларнинг соҳиби кинорежиссёр Никола Корабовнинг номи бизнинг мамлакатимизда ҳам зўр ҳурмат билан тилга олинади. Жаҳон музика мухлисларига таниш бўлган Николай Гяуров, Димитрий Узунов, Никола Николаев сингари хушовоз опера солистлари ўзбек опера санъати мухлисларига ҳам азиз. Уларнинг ширали овозларини эшитиб лаззатланиш бахтига муяссар бўлганлар.

Қардошларимиз Декадасини биз ёш санъаткор студентлар ҳам сабрсизлик билан кутаяпмиз. Чунки бу ўн кунлик бизларга қардош болгар халқи санъати билан яқиндан танишиш имкониятини беради. Уларнинг музика ва опера санъати бобидаги маҳоратларини кўриш ва ўрганиш бахтига муяссар бўлишимиздан беҳад бахтиёрмиз. Тошкент театр ва рассомчилик санъати институти студентлари сизларнинг келишларингиздан бошимиз кўкларга етган ҳолда чин қалбдан «Хуш келибсизлар қардошлар!» деймиз.

Н. МАМАЖОНОВ,
К. ХИДИРОВ,
А. Н. Островский номли Тошкент театр ва рассомчилик санъати институти студентлари.

ТОШКЕНТ „РОССИЯ“СИ

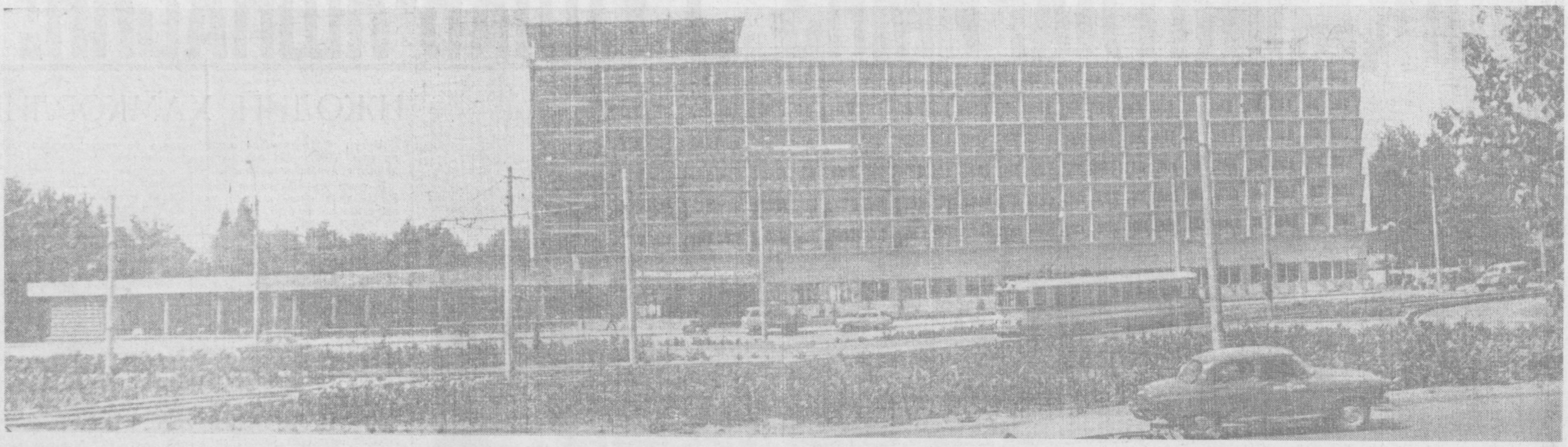

Трамвайда кетаётганларни ҳам, пиёда ўтаётганларни ҳам у ўзига маҳлиё қилиб қўйяпти. Қарасангиз қарагудек бино ўзиям, ҳавасингиз келади. Ғоятда гўзал, содда, кўримли қилиб қурилган. Ён атрофдаги кўркам иморатлар ўртасида чирой очиб минг жилва билан турибди.

«Ташгипрогор» институти 1-устахонасининг архитектори В. Муратов билан инженер В. Паршин ўртоқлар бино лойиҳаси устида узоқ ўтиришди. Турли хил эскизлар чизишди. Фойдаланиладиган бинокорлик материалларини танлашди. Ҳисоб-китоб қилиб таннархни чиқаришди. Пишиқ ва арзонга тушадиган иморат яратишмоқчи эди-да улар. Изланиш ва меҳнат ўз самарасини берди. Замонавий бино лойиҳаси мутахассислар томонидан юксак баҳоланди.

5-қурилиш трестига қарашли 3-бошқарма коллективи бош пудратчилик вазифасини ўз зиммасига олди. Республикамиз корхоналари дарҳол бўлажак меҳмонхона заказини бажаришга киришди. Орадан ойлар, йиллар ўтди. Ҳамма иш лойиҳада кўрсатилганидек бажарилди. Деворлар асосан йиғма темир-бетон буюмларидан кўтарилди. Подъездларга яхлит ойналар ўрнатилди. 250 ўринли ресторан, корпусларни боғловчи коридор, сартарашхона атрофлари ҳам ойнаванд қилинди. Подъездлар карнизига қопланган облицовкани тошкентликлар биринчи марта кўришяпти. У майолика деб номланган енгил ва пишиқ материалдир. Кечқурунлари кўкиш рангда товусдек товланиб туради.

Ичкари тағин ҳам гўзал. Деворларга ўйиб солинган расмлар Ўзбекистон манзараларидан ҳикоя қилади. Бинокорлар уни шундай моҳирлик билан ўйишганки, гўё рассом кисти билан полотнога чизилган расмга ўхшайди. Бурчакда тўртта лифт. Ҳар бири 500 килограммгача юкни кўтара олади. Унинг иккитаси пассажирлар учун, иккитаси юк ташиш учун мўлжалланган.

Комфортабелли хоналар кенг, ёруғ. Кираверишда кийим бош илинадиган гардероб, ювиниш жойи. Ичкарида телефон аппарати, стол, стул, нафис кроватлар, радио. Телефонлар барча хонада бўлади. 322 меҳмон кўнгли истаган таомини шу телефонлар орқали заказ қилиш мумкин. Уйлари билан гаплашиш истаги туғилса ҳам телефонлар улар хизматида бўлади. Ҳар хона олдидаги айвончаларни айтмайсизми. Бу жойдан ерда барқ уриб ўсиб ётган анвойи гуллар, ўртадаги фонтанча, бетонли ариқларда жилдираётган зилол сувлар кўзга яққол кўриниб турибди. Оқшомнинг гир-ғир шабадасичи. Танга ёқади.

Жанубга қараган деразалар олдига қуёш нурини қайтарувчи йўл-йўл тўсиқлар тутилган. Улар ёз кунлари тушириб қўйилади. Ҳавони янгилаб муътадил сақловчи кондиционерлар ҳам ҳар хонада бор. Тошкентга келувчи меҳмонлар қиш совуғидан қўрқишмаса ҳам бўлади. Батареялар марказий иситиш системасига уланган. Буғ қозони остига ўт берилиши билан барча хоналар исиб кетади.

Ҳар қаватда киоскалар, хизмат кўрсатиш бюроси ва магазинлар, буфетлар ишлаб туради.

Шундай қулайликларга бой бўлган етти қаватли меҳмонхона Саперная майдонида қад кўтарди. Б. Гутман, В. Оксаллитний, Ф. Зигулис ўртоқлар бошлиқ бригадалар аъзолари номини бугун яна бир бор эсга олсак, уларга шундай армуғон учун минг бор раҳматлар айтсак арзийди.

Бинокорлар ишни тамомлаш олдидан меҳмонхонага «Россия» номи берилишини илтимос қилишди. Улар истаги қондирилди. «Россия» ҳа демай ўз бағрига биринчи меҳмонларни қабул қилиб олади. Унинг бағри Россияникидек кенг бўлсин. Яхши кунларимизга, тўй-ҳашамларимизга келадиган меҳмонлар бу ерда ўзларини ўз уйларидагидек ҳис этишсин.

Ж. НОСИРОВ.

СТУДЕНТЛАР КВАРТАЛИ

Бундан буён Чилонзордаги 9-кварталини студентлар квартали деб атаса ҳам бўлади. Яқин келажакда бу ерда Тошкент молия-иқтисод техникуми студентлари учун ўқув ва ётоқхона корпуслари қад кўтаради. Бу комплекс лойиҳаси устида ҳозир арманистонлик инженерлар қизғин иш олиб бормоқдалар.

Лойиҳанинг дастлабки эскизлари тайёр бўлган. Техникум биноларн тўрт қаватли ўқув ва икки қаватли ўқув-ишлаб чиқариш корпуслари комплексидан иборат бўлади. Корпуслар ёнида 600 ўринли ётоқхона ва педагоглар учун 40 квартирали турар-жой биноси ҳам қад кўтаради. Техникум ҳовлиси каттагина боғни эслатади. Кўплаб дарахт ва гуллар экилади, спорт иншоотлари, бассейнлар ястанади.

Лойиҳа тайёр бўлиши биланоқ арманистонлик бинокорлар студентлар кварталини қуришга киришадилар. Ҳозирча улар шаҳримизнинг Рисовая кўчасида 60 квартирали турар-жойни бунёд этмоқдалар.

КЎНГИЛЛИЛАР

Тошкентни бутун мамлакат қураяпти. Барча миллат вакиллари Ўзбекистон пойтахтига келиб бошпанасиз қолган тошкентликлар учун шинам турар-жойлар, мактаб ва боғча бинолари қуриб бермоқдалар. Оҳангаронликлар ҳам бу ҳаракатдан орқада қолаётгани йўқ. Яқинда «Узбекуголь» комбинати корхоналаридан бир группа кўнгиллилар Тошкентга томон отландилар.

Бу Тошкент қурилишида иштирок этаётган оҳангаронликларнинг биринчи группаси эмас. Зилзила рўй берган дастлабки кунлардаёқ шаҳардан Тошкентга томон кўплаб бинокорлар жўнаб кетишган. Шундай бўлса ҳам кончилар қурилишни тезлатишга аҳд қилдилар-да, кўнгиллилардан кўмир разрезининг иккинчи участка мотористи Г. Шчукина, 3-ва 4-участка йўл ишчиларидан Т. Абдураимов, С. Баширова, 5-участка машинисти Н. Аюпов ва бошқа ўртоқларни Тошкент қурилишига томон узатиб қолдилар.

А. ПЕТРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Дўстлар қучоғида** (мактаб ўқувчилари учун). 18.40 — **Болгар халқининг миллий байрами.**

Рус тилида: 19.00 — **Ўзбекистонда Болгария маданияти декадасининг тантанали очилиши** (Санъат саройидан), танаффус вақтида — **Телевизион янгиликлар.**

22.00 — **Спорт хабарлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Мушуксичқон, Йўлдаги ойинча** (болалар учун). 18.25 — **Бунинг учун ҳамма жавобгар.**

Ўзбек тилида: 18.55 — **Овозлар ҳикояси.** 19.35 — **Катта регата** (телефильм).

19.50 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/IX да **Парвона**, 10/IX да **Сарвқомат дилбарим.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Дўстлар ва йиллар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Альп қиссаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Учинчи ёшлик — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Узоқ чегарада — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).

Дўстлар ва йиллар — «ФЕСТИВАЛЬ», НАВОИЙ номли.

Альп қиссаси — КАФАНОВ номли.

Беш миллион гувоҳ — 9 МАЙ номли.

Биринчи ўқитувчи — ПУШКИН номли.

Сирли пассажир — «УДАРНИК».

Олтинчи раунд — «ВАТАН».

ОБЛАСТЬ ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Республикамиз пойтахти ва Тошкент областининг журналистлари КПСС XXIII съезди ва партиямиз Марказий Комитети Пленумлари қарорларини пропаганда қилишда, ўз маҳоратларини такомиллаштириш соҳасида қандай ишлар қилишаяпти?

Юқоридаги масалалар яқинда бўлиб ўтган область ва Тошкент шаҳри журналистлари конференцияси қатнашчиларининг диққат-эътиборида бўлди.

Конференцияда журналистлар союзи Тошкент бюросининг раиси **А. И. Исмоилов** Тошкент бўлими бюросининг иши ҳақида ҳисобот доклади қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар матбуот, радио, телевидение ходимларининг ишлари ҳақида батафсил гапирдилар.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясининг совет қурилиши бўлимининг мудири **Р. Раҳмонов**, радио ва телевидение давлат комитетининг редактори **В. Шиультин**, Орджоникидзе район «Коммунизм тонги» газетасининг редактори **Р. Убайдуллаев**, Юқори Чирчиқ район «Суръат» газетасининг редактори **А. Раҳимбердиев**, «Украинский строитель» кўптиражли газетасининг редактори **С. Дубанин**, «Ўзбекистон» журналининг фотомухбири **Г. Перменев**, «Фрунзевец» газетаси хатлар бўлимининг бошлиғи **В. Глинка**, «Ўзбекистон» нашриёти бош редакторининг ўринбосари **М. Жўраев** ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқишиб, бюронинг ишидаги ютуқ ва камчиликларни кўрсатишди.

Конференция делегатлари КПСС XXIII съезди қарорларини ҳеч оғишмай турмушга оширишда журналистларнинг бундан кейин янада самарали ишлашлари зарурлигини алоҳида таъкидладилар.

Конференцияда Тошкент область партия комитетининг секретари **Х. Р. Мусахонова** сўзга чиқди.

Конференция бўлим ишини янада яхшилашга қаратилган резолюция қабул қилди.

Конференция журналистлар Союзи бўлими бюросини ва ревизия комиссиясининг янги составини сайлади. Шунингдек Ўзбекистон Журналистларининг III съездига делегатлар сайланди.

Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари И. Усмонов, область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири **У.** Абдураззоқов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **Р.** Н. Бобожонова ўртоқлар иштирок этдилар.

В. КОПИТОВА.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 28 августдан 1 сентябрга қадар бўлган давр ичида Пэйнинь вилоятидаги Антинь қишлоғи учун олиб борилган жангларда душманнинг 150 дан кўпроқ солдати ва офицерини ўлдирдилар ва жароҳатлантирдилар, шунингдек душманнинг беш вертолётини сафдан чиқардилар.

Вьетнам информация агентлигининг Озодлик агентлиги маълумотларига асосланиб берган хабарида айтилишича, Америка пиёда қўшинлари батальонининг шу қишлоқ олдида партизанларнинг мустаҳкамланган позициясига қилган ҳужумлари муваффақиятсиз бўлиб чиққан. Жангларнинг биринчи кунидаёқ ватанпарварлар Америка қўшинларидан юздан кўпроқ кишини сафдан чиқарганлар, 9 танкни ва Амфибия автомобилларини, шунингдек душманнинг уч вертолётини шикастлантирганлар.

СУРИЯ ҲУКУМАТИ ҚУЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ЛОНДОН, (ТАСС). Рейтер агентлиги Дамашқ радиосининг эшиттиришига асосланиб хабар қилади: давлат тўнтариши қилишга бўлган урунишни кеча барбод этган Сурия Араб Республикаси ҳукуматини қўллаб-қувватлаш тўғрисида Баас Сурия партияси раҳбарлиги номига мамлакатнинг партия, касаба союз ташкилотларидан, шунингдек қуролли кучлари бўлинмаларидан жуда кўп телеграммалар келиб турибди. Маълумки, бу тўнтариш Баас партиясининг ўнг қаноти раҳбарлари томонидан тайёрланган.

БАР Олий судининг ҳукми

ҚОҲИРА, (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси давлат хавфсизлигининг олий суди Қоҳирада иш кўриб келган яширин «мусулмон биродарлар» ташкилоти группаси иши устидан бугун ҳукм чиқарди. Ана шу группанинг раҳбари Камол Парамауи 15 йил муддатга каторга ишларига, группанинг 34 аъзоси турли муддатга турмага қамаш ва каторга ишларига ҳукм қилинди, айбланган 11 киши оқланди.

Айни вақтда олий суд «Мусулмон биродарлар» ташкилотининг 50 кишини бирлаштирган Искандария группаси иши устидан ҳам ҳукм чиқарди. Группа раҳбари Али Салом 15 йил муддатга каторга ишларига ҳукм қилинди.

АҚШ ДАВЛАТ ДЕПАРТАМЕНТИНИНГ РАДДИЯСИ

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Давлат департаментининг матбуот масалалари билан шуғулланувчи вакили Макклоски АҚШ ўзининг баъзи бир ҳарбий бўлинмаларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш ниятида эканлиги тўғрисида матбуотда пайдо бўлган хабарни кеча рад этди. «Биз Кореядаги ўз қўшинларимиз сонини қисқартиришни планлаштирганимиз йўқ», — деди у бугун ўтказилган матбуот конференциясида.

Пенсильвания университетининг қарори

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Пенсильвания штатининг университети АҚШ ҳукуматининг ҳарбий характердаги махфий тадқиқот ишларини ўтказиш тўғрисида берган топшириқларини бажаришдан бош тортганлигини айтди.

Бундай қарор қабул қилинишдан олдин университетнинг профессор—ўқитувчилар состави жуда кўп норозилик мажлислари ўтказган эди. Университетнинг профессор ва ўқитувчилари АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини тўхтатиш учун олиб борилаётган ялпи курашга биз ҳам қўшиламиз, деб айтган эдилар. «Университет кенгашининг бу тўғридаги баёноти» деди профессор Габриэль Колко, — курашимизда эришилган муҳим ғалабадир. Бизнинг бу қароримиз мамлакатдаги кўпгина университетларни ўзларининг ҳарбий министрлик билан муносабатларини ўзгартиришга мажбур қилади, деб ҳисоблаймиз.

Д. РАСК КАСАЛ

ВАШИНГТОН, (ТАСС). АҚШ давлат секретари Дин Раск грипп билан оғриб, даволаниш ва синчиклаб текширтириш учун кеча Уолтер Рид ҳарбий госпиталига ётқизилди.

Бу хабарни давлат департаментининг матбуот масалалари билан шуғулланувчи вакили Роберт Маккилоски эълон қилди.

ФУТБОЛ. ПЕШҚАДАМ ҒАЛАБАСИ

«Политотдел» командаси навбатдаги ўйинни ўз майдонида Усть-Каменогорскнинг «Восток» командаси билан ўтказди. Бу матчда колхоз футболчилари фақат ғалаба қозонганларидагина пешқадамликни сақлаб қолардилар.

Ўйин бошланиши билан пешқадамлар биринчи ўринни бўшатиб бермасликка қатъий қарор қилганликларини исботладилар. Биринчи таймда устунликни тўла қўлларига олган майдон эгалари рақиб штраф майдонида эркин ҳаракат қилар, тез-тез хавфли вазият туғдирарди. Ана шундай ҳужумларнинг бирида тўпни қабул қилиб олган Димитрий Ан уни боши билан дарвозага киритди. Бу тўп колхоз футболчиларини руҳлантириб юборди. Орадан кўп ўтмай Димитрий Ан яна бир гол автори бўлди.

Иккинчи тайм бошланиши билан ишқибозлар политотделчилар яна кам деганда икки-уч тўп киритади деган фикрга келдилар. Худди шундай ҳам бўлди. Аввалига Б. Кесло сўнгра эса Л. Михайловлар иккита гол киритишди.

4:0 ҳисобида ғалаба қозонган «Политотдел» ҳамон учинчи группада пешқадамлик қилмоқда.

РЕСПУБЛИКА КУБОГИ — «ЗВЕЗДА» КОМАНДАСИДА

Футбол бўйича республика кубоги бу йил XXVI марта ўйналди. Эрта ёзда бошланган курашга куни кеча якун ясалди. Финалда ўтган йили Кубокни қўлга киритган «Ташкенткабель» заводи командаси билан Тошкентнинг «Звезда» командаси учрашди. Ўйин «Спартак» стадионида бўлди.

Завод футболчилари рақибларининг 60-минутда киритган битта тўпига фақат сўнгги минутда жавоб қайтаришга муваффақ бўлдилар. Қўшимча берилган 30 минутда ҳам ҳисоб ўзгармади.

Рақиблар эртаси кун яна учрашдилар. «Звезда» командаси 5:0 ҳисобида ғолиб келиб кубок эгаси бўлди.

Югославия ҳукумати ҳар бир республиканинг равнақ топишига катта эътибор билан қарамоқда. Яқингинада сайҳон бўлиб ётган ерларда, эски кулбалар жойлашган майдонларда янги кўп қаватли турар-жой бинолари, завод ва мактаблар, касалхона ва клублар, театр ва ўқув юртлари қад кўтармоқда. Янги ҳаёт, янги турмуш Социалистик Югославиянинг ҳар бир соҳасига дадил кириб бормоқда. Суратда: Косово ва Метохия автоном ўлкасининг бош шаҳри — Приштинадаги майдон.

ТАНЮГ — ТАСС фотоси.

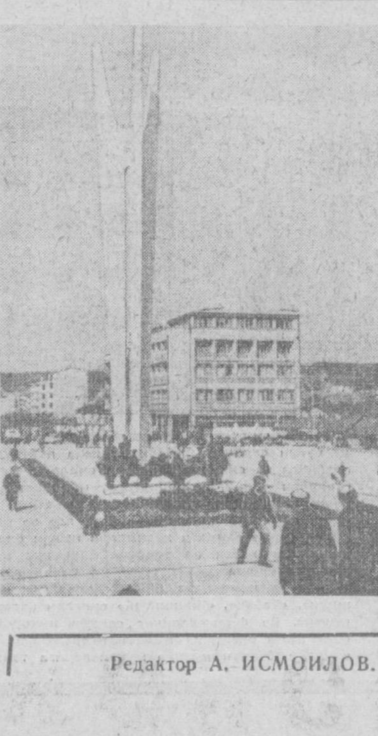

ИШГА ТАКЛИФ

«КООППОСИЛТОРГ» ТОШКЕНТ БАЗАСИГА

машина-ҳисоб станциясининг операторлари, складларга упаковкачи ва танловчи ишчилар, қурилиш ихтисосидаги ишчилар, старший бухгалтерлар, бухгалтерлар, қурувчи инженер ёки техник, русча машинисткалар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Жоми кўчаси, 5-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (10, 11, 14-автобус, 7-троллейбусда борилади).

«СРЕДАЗНЕФТЕГАЗСТРОЙ» ТРЕСТИ ОРСИГА

ошпазлар, саноат товарлари сотувчилари, бош ва старший бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор, Муқимий кўчаси, 98-уй, телефон 7-14-85.

«ПУСКО-НАЛАДКА» 4-ТЕРРИТОРИАЛ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИГА

электромонтёрлар, слесарлар, тунукасозлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1 Май кўчаси, 85-уй.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 13887. ИНДЕКС 64969. Г. 1197.